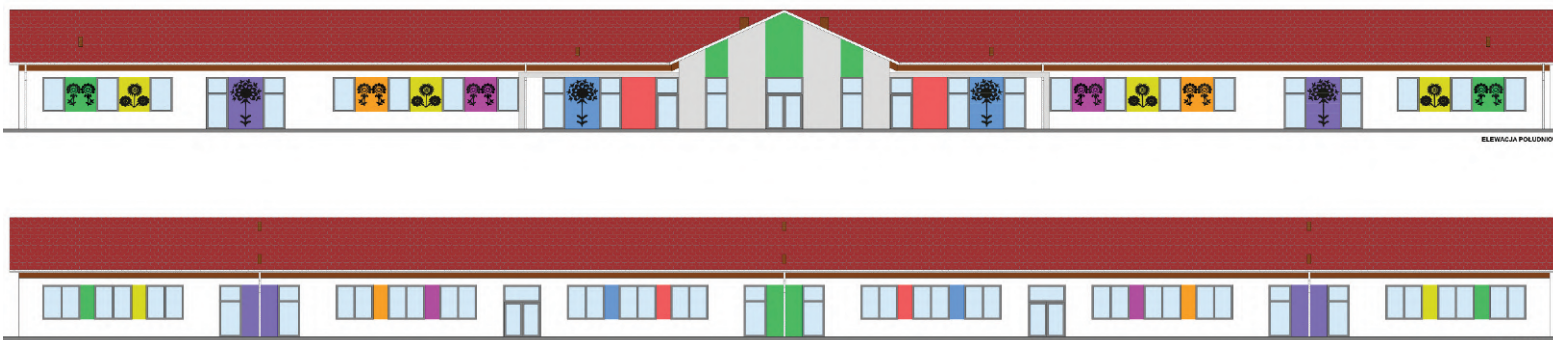

RODZI SIĘ ŻŁOBEK

Powstaje budynek miejskiego żłobka. Na razie na papierze. Ale już w wakacje budowlancy wejdą na działkę przy Budowlanych.

Budynek dla 90 dzieci pokryje zapotrzebowanie na opiekę żłobkową

W placówce będzie sprawowana opieka nad 90 maluchami. Obiekt powinien być gotowy w czerwcu 2026 roku.

6 MILIONÓW

Budowa samorządowego żłobka – w ostatnich paru latach to było jedno z najczęściej wyrażanych przez mieszkańców życzeń. Było jednak pobożnym życzeniem. Wprawdzie lokalni rodzice zwracali uwagę, że gmina prowadzi tylko część żłobkową w przedszkolu integracyjnym, przeznaczoną zaledwie dla 24 dzieci (uruchomioną w 2017 roku). Ale w budżetach Góry Kalwarii brakowało pieniędzy na pomnożenie liczby miejsc, czyli wzniesienie budynku tylko dla dzieci poniżej 3 lat.

Na szczęście do czasu. Urzędowi miasta udało się bowiem pozyskać fundusze zewnętrzne na ten

cel. Aż 6,3 mln zł. To kwota z unijnego Krajowego Planu Odbudowy i budżetu państwa. Mało tego. Dodatkowo otrzymaliśmy 2,7 mln zł na funkcjonowanie żłobkowej placówki (z Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego).

Na początku sierpnia bieżącego roku zlecieliśmy sporządzenie dokumentacji projektowej żłobka, który ma stanąć na gminnej działce u zbiegu ulic Zakalwaria i Budowlanych w Górze Kalwarii. A zatem w najszybciej rozwijającym się rejonie miasta i jednocześnie z dala od zabudowań. Pod koniec listopada powstał wstępny projekt. Na łamach naszej gazety ujawniamy wygląd elewacji budynku. Jak widać, będzie nie tylko kolorowo, ale także lokalnie – namalowane zostaną elementy haftu z nadwiślańskiego Urzeczca.

Projektant (poznajska spółka Zeneris Projekty) ma wykonać dokumentację i uzyskać pozwolenie na budowę do końca marca 2025 roku. Następnie

ogłosimy przetarg na firmę, która wzniesie parterowy obiekt.

6 ODDZIAŁÓW

Budynek pomieści sześć sal o powierzchni po ponad 50 metrów kwadratowych (w każdej przebywać będzie więc 15 dzieci). Każda grupa będzie mieć też swoje toaletę i magazyn. Powstaną poza tym – między innymi – dwie ponad 30-metrowe szatnie dla żłobkownic, pokój, w którym mama będzie mogła nakarmić i przewinąć pociechę, oraz kuchnia. Na zewnątrz natomiast utworzone zostaną: plac zabaw o powierzchni około 200 metrów kwadratowych, 20 miejsc parkingowych i droga wewnętrzna.

Według wstępnego kosztorysu inwestorskiego wartość budowy żłobka oraz zagospodarowania terenu to ponad 8,6 mln zł.

Lodowisko pod gwiazdami

Wystartowała ślizgawka przy zespole basenowym w Górze Kalwarii. Będzie cieszyć amatorów łyżew do końca ferii zimowych. Korzystanie jest bezpłatne.

12 grudnia trwa montaż

Choć radni miejscy obawiali się, że uruchomienie miejskiego lodowiska będzie kosztować znacznie więcej niż w poprzednim sezonie, udało się je zapewnić nawet za niższą cenę. Tym razem jednak ślizgamy się pod gołym niebem.

Tafla jest czynna codziennie. W dni powszednie od godz. 9.00 do 20.00, natomiast w soboty i niedziele w godz. 10.00–21.00. Co prawda nie będzie można pojechać 24 grudnia i 1 stycznia, ale 25, 26 i 31 grudnia – już tak (godziny podamy w internecie). Atrakcja będzie dostępna także 6 stycznia.

Na miejscu można skorzystać z wypożyczalni łyżew (za symboliczną złotówkę) oraz bezpłatnie z pingwinów i misiów do nauki jazdy. Toaleta znajduje się w budynku basenu (w którym do końca marca nie popytywamy, ale nieprzerwanie działa basenowa siłownia).

Skwer świeci świątecznie

Ogród Świąteł. Tak można nazywać skwer u zbiegu ulic Dominikańskiej i 3 Maja w Górze Kalwarii, który przybrał bożonarodzeniową szatę. Umieściliśmy tu moc dekoracji. Większości z nich jeszcze w naszym mieście nie było. Natomiast na pobliskim rynku, oprócz choinki, stanęła ramka zdjęciowa w formie wieńca – można sfotografować się na tle odnowionego ratusza.

Niech święta Bożego Narodzenia przyniosą wytchnienie i wzbudzą w nas nadzieję. A nowy, 2025 rok upływa w atmosferze optymizmu oraz wzajemnego szacunku.

Burmistrz Miasta i Gminy Góra Kalwaria – Arkadiusz Strzyżewski

Przewodnicząca Rady Miejskiej – Teresa Jędral

Remont ciała i ducha

Drodzy Mieszkańcy!

Nie wiem jak Państwo, ale ja mam wrażenie, że im człowiek starszy, tym szybciej mija czas. Dopiero witaliśmy 2024 rok, a już się z nim żegnamy. Można powiedzieć, że czas w ogóle mija za szybko. Jeden z moich współpracowników przytoczył mi niedawno słowa starszego pana spod Czerska: – Kiedy moja mama miała sto lat, powiedziała pewnego razu: „Spójrz na te drzwi do pokoju. Ta setka minęła mi tak szybko, jakby te drzwi uchylić i zaraz zamknąć”.

Trzeba więc czas starać się jak najlepiej wykorzystywać, trzeba być aktywnym. A z drugiej strony – bezcenne są chwile, kiedy można się zatrzymać i zażyć ciszy. Po to, żeby podsumować to, co było. Żeby pomyśleć, w którym miejscu jest się obecnie. I zaplanować przyszłość. Dobrym momentem na refleksję są zawsze ostatnie dni roku. Jak zwykle tuż przed świętami przygotowujemy dla Państwa gminny biuletyn przypominający, co ważnego działo się od stycznia do grudnia. A ja tradycyjnie na drugiej stronie gazety dzielę się swoimi spostrzeżeniami.

Dwudziesty czwarty był przede wszystkim rokiem wyborczym. W kwietniu wybierali Państwo samorządowców, a w czerwcu – europarlamentarzystów. Ale to podczas tych pierwszych wyborów temperatura była wyższa. Mam na myśli oczywiście temperaturę emocji. Korzystając z okazji, raz jeszcze dziękuję głosującym za okazane zaufanie. Jestem szczęśliwy, że mogę kontynuować pracę na rzecz mojej, naszej małej ojczyzny. Dziękuję tym, z którymi współdziałałam i którzy mnie wspierają. Ale także tym, którzy konstruktywnie i kulturalnie krytykują, bo to może wyjść naszej gminie tylko na dobre. Natomiast tym nielicznym, którzy we wszystkim, co związane z samorządem i co lokalne, doszukują się minusów, chciałbym powiedzieć jedno. Na to, w jakim stopniu przyjazny jest lokalny świat, wpływa również panująca w nim atmosfera. Malkontenctwo i brak szacunku nie sprawia, że będzie się nam tu żyło lepiej. Boże Narodzenie i Nowy Rok są jednak zawsze szansą na to, że życzliwość panująca w tym wyjątkowym okresie się utrwali. I tej nadziei się trzymajmy.

Wybory były sprawdzianem obywatelskości. Ale nie tylko one. We wrześniu południe Polski nawiedziła powódź. Reakcja naszej społeczności... No właśnie, chciałem napisać: przeszła oczekiwania. Jednak Państwa niesamowita pomoc powodzianom wcale mnie nie zaskoczyła. Nasi mieszkańcy, i w ogóle Polacy, zawsze w ten sposób reagują na dramaty – że przypomnę choćby wybuch wojny na Ukrainie. Szczęście, że wielka woda tym razem nie zagroziła naszym nadwiślańskim sołectwom.

Drodzy Państwo, gmina Góra Kalwaria się zmienia, a przykładem tych zmian jest odnowiony zabytkowy ratusz z piękną tablicą na cześć Powstańców Warszawskich. Po zmroku, dzięki podświetleniu, wygląda naprawdę niezwykle. Jednak w urzędzie, w samorządzie doskonale zdajemy sobie sprawę, że takich zmian musi być więcej. Robimy, co w naszej mocy i co w mocy... budżetu. Staramy się, aby w gminnej kasie było jak najwięcej pieniędzy z zewnętrznych źródeł. Ratusz został odnowiony właśnie dzięki pozyskanej dotacji. Także dzięki dofinansowaniu zaczęła się niedawno renowacja stojącego po drugiej stronie rynku kościoła Na Górcie.

2025 rok będzie czasem finalizowania dużych inwestycji dotyczących szkół. Zacznie się przedsięwzięcie dla najmłodszych – budowa żłobka. Modernizację przejdzie basen, ruszymy z modernizacją targowiska i, mam nadzieję, stadionu. Po zakończeniu wielomilionowej przebudowy infrastruktury wod.-kan. trzeba zrobić kolejny krok: rozpocząć projektowanie sieci kanalizacyjnej w Kątach i Tomicach oraz w ul. Zakalwaria w Górze Kalwarii i Krzakach Czaplinkowskich. Z kolei samorząd województwa przebuduje w przyszłym roku odcinek swojej drogi łączący Czaplinkę z Sobikowem oraz utworzy ścieżkę rowerową z Wólki Dworskiej i Wólki Załęskiej do Brześć. A samorząd powiatu wyasfaltuje drogę między Sierzchowem a Ługówką. Wierzę, że w grudniu 2025, spoglądając wstecz, będziemy mówić: nasza gmina znów odmłodziła.

Drodzy Państwo, jednak nie samymi sprawami lokalnymi i ponadlokalnymi żyjemy. Zwłaszcza w Boże Narodzenie wszyscy będziemy skupiać się na najbliższych osobach. Każdemu chciałbym życzyć, aby świąteczna atmosfera zregenerowała ciało i ducha. Bo nie tylko zabytki czy drogi potrzebują odnowy – ludzie również. Oby te nasze prywatne, rodzinne odnowy starczyły na cały nowy rok. Wykorzystajmy go dobrze. Radosnych świąt! Radosnych kolejnych dwunastu miesięcy! I oczywiście miłej lektury.

Arkadiusz Strzyżewski, burmistrz Góry Kalwarii

NASZA

Góra Kalwaria

„Nasza Góra Kalwaria”

– bezpłatny magazyn samorządu Góry Kalwarii

Wydawca: Gmina Góra Kalwaria.

Redaktor naczelny: Robert Korczak.

Adres redakcji: Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria, ul. 3 Maja 10, 05-530 Góra Kalwaria. Tel. 22 484 33 52,

e-mail: promocja@gorakalwaria.pl, strona www.gorakalwaria.pl.

GAZETA ZOSTAŁA ODDANA DO DRUKU 13 GRUDNIA 2024 R.

Parkingi w centrum dostępnejsze

Pierwszy dzień obowiązywania nowych zasad – parking przy ul. 3 Maja około godziny 9.00

W Górze Kalwarii, w okolicy obu siedzib urzędu miasta, powstała strefa ograniczonego postoju samochodów.

Władze gminy wprowadziły to rozwiązanie z myślą o osobach chcących załatwić sprawę urzędową czy skorzystać z któregoś z lokali handlowo-usługowych. Kierowcy niejednokrotnie zwracali nam bowiem uwagę, że w dni powszednie trudno znaleźć wolne miejsce parkingowe przy ul. 3 Maja i sąsiednich. O większą dostępność stanowisk postojowych zabiegali również mieszkańcy prowadzący lokale.

Nowe zasady obowiązują właśnie od poniedziałku do piątku. Polegają na tym, że na wyznaczonym obszarze między godz. 8.00 a 16.00 można zostawić auto maksimum na dwie godziny. Egzekwowaniem przestrzegania

ograniczeń zajmuje się straż miejska, wykorzystując także monitoring.

Wprowadzone przepisy nie dotyczą jednak osób niepełnosprawnych i „kopert”. Natomiast jeśli mieszkasz w powstałej strefie i nie masz możliwości parkowania na działce, wystąp do urzędu gminy o specjalną kartę. Formularze są w kancelarii, tam też się składa wnioski. W wyjątkowych przypadkach kartę może uzyskać przedsiębiorca ze strefy.

Znaki drogowe informujące o zakazie długiego postoju odstonięto 6 grudnia. Zgodnie z założeniami zmiany poskutkowały „odetkaniem” przydrożnych parkingów. Przede wszystkim – na czym nam najbardziej zależało – tych usytuowanych wzdłuż ul. 3 Maja, czyli przy głównej siedzibie urzędu. Urzędnicy bowiem (oraz przyjezdni, którzy zostawiali auta na kilka godzin) siłą rzeczy parkują teraz

poza ulicami objętymi strefą. W efekcie zmotoryzowani interesanci oraz klienci np. jatek nie borykają się już z brakiem wolnych miejsc postojowych.

A oto drogi, wzdłuż których zakazany jest ponad 2-godzinny postój:

- ul. Piłsudskiego (odcinek od ul. ks. Sajny do dawnej Ratuszowej),
- ul. ks. Sajny (od ul. Piłsudskiego do ul. 3 Maja),
- ul. 3 Maja (od ul. ks. Sajny do „małej” Dominikańskiej),
- „mała” Dominikańska (na całej długości),
- dawna ul. Ratuszowa.

Wydzielona strefa jest pierwszym takim rejonem w naszej gminie, bacznie przyglądamy się jej funkcjonowaniu. Jednocześnie czekamy na uwagi mieszkańców – można je zgłaszać mejlowo na adres strefaop@gorakalwaria.pl.

Tak wielu tak zdolnych!

Tym razem na docenienie zasłużyły 282 osoby (fot. Justyna Kamińska)

Ciężka praca się opłaciła: kto wyróżnił się w poprzednim roku szkolnym, otrzymał teraz nagrodę finansową.

Uzyskania stypendiów burmistrza pogrądlowano dzieciom i młodzieży na grudniowych galach w Ośrodku Kultury. Wręczenie dyplomów podczas jednej uroczystości nie było możli-

we, gdyż grono stypendystów liczy aż 282 osoby. Za wyniki w nauce uhonorowano 160 uczniów. Za osiągnięcia sportowe i artystyczne – 100 uczniów i studentów. Zaś 22 osoby, które wyróżniły się w dwóch z trzech dziedzin, otrzymały oprócz stypendium dodatkową nagrodę pieniężną.

Do 282 nagrodzonych trafiło w sumie 239 400 zł z budżetu gminy. – Cieszy wciąż duża liczba stypendystów.

Mamy zdolne dzieci i zdolną młodzież. Zasługują na uznanie. A dla mnie osobiście wręczenie dyplomów uczniom to jeden z najprzyjemniejszych momentów w mojej pracy – powiedział podczas jednej z trzech gal burmistrz Arkadiusz Strzyżewski.

Wnioski o przyznanie stypendium za bieżący rok szkolny będzie można składać po jego zakończeniu, do 15 września 2025 r.

Jesteście kustoszami pamięci

Prezesowi Piotrowi Rytce (z prezentem) pogratulowali burmistrz Arkadiusz Strzyżewski (z lewej) i jego zastępcę Piotr Chmielewski

Ocierają kurz z lokalnej historii i nadają jej połysk. Zapalają w mieszkańcach pasję poznawania małej ojczyzny. Już od 30 lat. Tegoroczne obchody jubileuszu czerskiego oddziału Towarzystwa Opieki nad Zabytkami zwieńczyła uroczystość w Ośrodku Kultury w Górze Kalwarii.

– Jesteście kustoszami górszokalwaryjskiego i urzeckiego dziedzictwa. Strażnikami pamięci i tradycji – dziękowali 5 grudnia członkom organizacji burmistrz Arkadiusz Strzyżewski i jego zastępcę Piotr Chmielewski. Wręczyli prezesowi oddziału TOnZ-u Piotrowi Rytce list gratulacyjny oraz prezent. – Była przed chwilą mowa o mobilnym skansenie, a my mamy dla państwa mobilny skaner – zdradził z uśmiechem, co jest w paczce, burmistrz.

Wyrazy uznania składano także Barbarze Jabłońskiej, która była pierwszym prezesem organizacji i pełniła tę funkcję przez prawie 25 lat. Z kolei Piotr Rytko dzięki-

wał – przekazując okolicznościowe dyplomy – swoim współpracownikom oraz wszystkim, którzy wspierają Towarzystwo, m.in. przedstawicielom urzędu gminy Góra Kalwaria.

Dr Rytko opowiedział następnie gościom o działalności oddziału. Trzeba przyznać, że aktywność pasjonatów historii robi wrażenie! Gromadzą archiwalia, troszczą się o zabytki, organizują prelekcje, wystawy, żywe lekcje historii, plenerowe imprezy i wydają książkę za książką. Zaależy im, żeby mieszkańcy i turyści znali tutejsze dzieje i chcieli je zgłębiać.

Sympatycy organizacji jubilatki mogli podczas uroczystości obejrzeć część jej eksponatów, prezentacje o dawnych mieszkańcach Czerska i o regionie Urzecz, ale również posłuchać pięknego śpiewu pochodzącej z naszej gminy sopranistki Edyty Wiśniewskiej-Bolek i posmakować wielkiego urodzinowego tortu.

Kustoszmom naszego dziedzictwa życzymy wielu kolejnych odkryć!

Pęćławska kaukaska

Tradycji stało się zadość: na rynku w Górze Kalwarii przed mikołajkami stanęła choinka. To – po raz pierwszy – jodła kaukaska. Wysoka jak na rosnącą w Polsce: liczy sobie prawie 8 metrów. Przyjechała z Pęćławia. Za bezpłatne przekazanie świątecznego drzewka urzędowi gminy dziękujemy pani Marzenie Piaseckiej.

Uroczyste włączenie choinkowych lampek miało miejsce podczas imprezy dla mieszkańców zorganizowanej przez Ośrodek Kultury. 8 grudnia na rynku odbył się koncert kolęd w wykonaniu górszokalwaryjskiego Studia Piosenki, były też zabawy dla dzieci.

Wiedzą, unikają, reagują

Słowo „bezpieczeństwo” jest odmieniane przez wszystkie przypadki. Przepisy ruchu drogowego, rozsądne korzystanie z internetu, udzielanie pierwszej pomocy – poruszane są takie zagadnienia.

Mowa o konkursie wiedzy dla dzieci z gminnych podstawówek. Już dziesiąty raz urządziła go Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Brześćcach. Organizatorem leży na sercu pogłębianie informacji uczniów na temat szeroko pojętego bezpieczeństwa, ale też kształtowanie umiejętności unikania zagrożeń i reagowania na nie. Dziękujemy dyrekcji i pracownikom placówki (zwłasz-

cza nauczycielkom Krystynie Iwańczyk, Danucie Osęce i Ewie Zwolińskiej) za tę działalność i gratulujemy jubileuszu.

W tym roku spośród uczestników z klas I–III najlepsza była drużyna ze szkoły w Czersku, w składzie: Julia Czezcot, Natalia Kozicka, Adam Sieński. Drugie miejsce zajęły Cendrowice, a trzecie – Czaplinek. Natomiast rywalizację klas IV–VI wygrała szkoła nr 2 w Górze Kalwarii, reprezentowana przez Kacpra Hancę, Jana Paczesnego i Szymona Wilka. Na drugiej pozycji uplasowała się górszokalwaryjska szkoła nr 1, a trzeci był Czachówek. Konkurs uroczystość podsumowano, nagradzając medalistów, 3 grudnia w ratuszu (na zdjęciu).

Z Kalwarii do Fatimy

Mieszkaniec. Radny. Ratownik. I pielgrzym. Za Wojciechem Kochańskim z Góry Kalwarii już ponad 2 tys. kilometrów pieszej, samotnej wędrówki.

Za cel postawił sobie dotarcie do sanktuariów La Salette i w Lourdes we Francji, w Santiago de Compostela w Hiszpanii oraz, jeśli zdrowie pozwoli, w portugalskiej Fatimie. Wyruszył 15 sierpnia. Tego dnia zakończył, wraz z innymi pątnikami, pieszą pielgrzymkę z Góry Kalwarii do Częstochowy. La Salette w Alpach osiągnął po niespełna miesiącu, a na początku grudnia zawiązał do Lourdes w pobliżu granicy z Hiszpanią.

– Codziennie spotykam życzliwych ludzi. Odwzajemniam się im modlitwą. Modłę się także, oczywiście, za mieszkańców Góry Kalwarii, za wszystkich, którzy przekazali mi swoje intencje. Gdybym myślał tylko o sobie, to pewnie nie uszedłbym daleko... Wstaję o piątą rano. Mój organizm szybko przyzwyczaił się do marszu i ciężaru plecaka. Ani razu nie miałem chwili zwątpienia. Nie spieszę się, rozmawiam z napotkanymi osobami. Poruszamy temat wiary, opowiadam też o Górze Kalwarii i jej historii. Co dzień dostaję nowe siły do życia i do walki ze słabościami – relacjonuje

3 grudnia Wojciech Kochański dotarł do Lourdes we Francji

Wojciech Kochański, który pokonuje średnio około 20 kilometrów dziennie.

Dlaczego zdecydował się na takie wyzwanie? – Po powrocie z pielgrzymki do Rzymu, która miała miejsce kilka lat temu, dowiedziałem się, że jestem chory na raka. Dawano mi kilka miesięcy życia. Podałem się na operację wycięcia całego żołądka i... żyję! Jestem szczęśliwy, że żyję! Idę teraz podziękować Panu Bogu i Matce Przenajświętszej za zwrócone życie – tłumaczy pan Wojciech.

Członek Rady Miejskiej Góry Kalwarii i Piaseczyńskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego do Santiago de Compostela powinien dotrzeć za kilka tygodni. Tam podejmie ostateczną decyzję, czy będzie kontynuować pielgrzymkę.

Wreszcie przestronnie. Otwieramy powiększone szkoły

Dla trzech podstawówek 2025 rok zapowiada się przełomowo. Świątować będą placówki w Czaplinku, Kątach i Czersku. Gmina sfinalizuje bowiem rozbudowy ich siedzib. Po zakończeniu tych inwestycji za cel oberzemy sobie poprawę warunków nauki i pracy w górszkalwaryjskiej „Dwójce”.

– Jednoczesne powiększenie aż trzech szkół wydawało się kilka lat temu marzeniem ściętej głowy. Tymczasem w nowym roku, kolejno w Czaplinku, Kątach i Czersku, otworzymy dobudowane powierzchnie. Czegoś takiego jeszcze w historii gminy Góra Kalwaria nie było i myślę, że taka sytuacja to w ogóle rzadkość w naszym kraju – nie kryje satysfakcji burmistrz Arkadiusz Strzyżewski.

Każda z rozbudów warta jest bowiem ponad 10 milionów złotych (łącznie koszt wynosi 31,4 mln zł). Tak duży wysiłek inwestycyjny samorządu stał się osiągalny, gdyż urzędowi miasta udało się pozyskać wysokie dofinansowania. Środki zewnętrzne to przeszło połowa wartości trzech

przedsięwzięć. Otrzymaliśmy mianowicie – z budżetu państwa – ponad 17,2 mln zł.

UROŚLA I ODMŁODNIAŁA

Najpierw dojdzie do udostępnienia nowej sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Czaplinku. Boisko z zapleczem powstało razem z dwiema salami lekcyjnymi, trzema gabinetami (pedagoga, pielęgniarki i do nauczania indywidualnego) oraz pomieszczeniami technicznymi. Wybudowane wnętrza (liczące prawie 800 metrów kwadratowych powierzchni użytkowej) mają zostać ukończone niebawem – najpóźniej pod koniec stycznia. Po ferii zimowych i przecięciu

wstęgi uczniowie będą więc mieć nareszcie komfortową przestrzeń do ćwiczeń na WF-ie. To idealny prezent na 100-lecie placówki.

Natomiast już są użytkowane w Czaplinku te pomieszczenia, które w ramach inwestycji zmodernizowano. Mowa tu o całym środku starego budynku szkoły (przy okazji nabrał nowego wyglądu od zewnątrz). Podsumowując, podstawówka i urosła, i odmłodziła. Dodajmy, że zyskała też dodatkowe miejsca parkingowe, ponad 20, a także zbiorniki na gaz (tymczasowe, bo szkoła zostanie podłączona do gazociągu).

POMIESZCZEŃ POD DOSTATKIEM

Spółeczność Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kątach będzie natomiast świętować wiosną. Dodatkowe metry kwadratowe, ponad 1100, powinny być przygotowane do użytku do końca marca. To później niż zakładano, przynajmniej.

Siedem sal lekcyjnych, trzy sale przedszkolne z zapleczem, stołówka i kotłownia – takie wnętrza tworzy przy Puławskiej 4 wykonawca. Nowym elementem będzie również winda.

W wakacje zaś skończy się – jeśli nic nie stanie na przeszkodzie – rozbudowa Szkoły Podstawowej im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Czersku. Prace mają potrwać do końca sierpnia. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 2025/2026 będzie więc połączone z oficjalnym otwarciem nowego skrzydła.

Co pomieszczą czerskie trzy kondygnacje? Dzieci i pracownicy korzystać będą przede wszystkim z siedmiu sal lekcyjnych, sali multimedialnej ze strefą wypoczynku, sali gimnastycznej dla młodszych uczniów, szatni, sali zerówkowej z zapleczem, stołówki, kuchni oraz gabinetów (wicedyrektora, pedagoga, psychologa, logopedy i do nauczania indywidualnego). Szkole przybędzie ponad 1000 metrów kwadratowych.

Oprócz dobudowanych wewnątrz powstanie ponad 20 miejsc parkingowych. Poza tym przesuniemy i doposażymy plac zabaw. Niewielką modernizację przejdzie stary budynek szkoły.

Nowa część szkoły w Kątach powinna być gotowa najpóźniej pod koniec marca (fot. Sebastian Kaczmarek)

Reasumując, powierzchnia użytkowa trzech gminnych podstawówek zwiększy się w przyszłym roku o niemal 3 tys. metrów kwadratowych.

CZAS NA SZKOŁĘ KSIĘCIA

To jednak nie koniec. Władze gminy zgadzają się bowiem ze społecznością podstawówki im. księcia Janusza w Górze Kalwarii (do której

uczęszcza 700 uczniów), że budynek przy ul. Kalwaryjskiej należy poddać metamorfozie.

Najpierw zostaną sporządzone szczegółowa analiza potrzeb oraz koncepcja inwestycji. Następnie koncepcję skonsultujemy z mieszkańcami. Dopiero potem będzie mógł powstać projekt, na podstawie którego wyłoniona firma odnowi i być może powiększy szkołę. Obecnie regulowany jest stan prawny działek, na których stoi „Dwójka”.

Placówka w Czersku stanie się ponad dwa razy większa (fot. Sebastian Kaczmarek)

W Czaplinku do dyspozycji ćwiczących na WF-ie będzie sala z boiskiem o wymiarach 24 na 12 metrów

WDYCHAJ NA ZDROWIE

Solanka ścieka już po gałązkach tarniny w Ogrodzie Miejskim. Pod koniec września oddaliśmy do użytku ogólnodostępną, bezpłatną tężnię solankową.

Inhalować można się w Górze Kalwarii siedem dni w tygodniu. W godzinach, kiedy zielony teren przy ul. ks. Sajny 4 jest otwarty. Czyli w soboty, niedziele i święta między 8.00 a 20.00, a od poniedziałku do piątku między 15.00 a 20.00.

Za drewnianą konstrukcję z wypełnieniem i oświetleniem, podziemny zbiornik z pompą, ławki oraz prace przygotowawcze gmina zapłaciła 393,6 tys. zł. Jednak tylko część pochodzi ze środków własnych. Na inwestycję pozyskaliśmy bowiem do-

tację z programu „Mazowsze dla klimatu 2023”. Samorząd wojewódzki przekazał nam 178 tys. zł.

To druga gminna tężnia solankowa. Dwa lata temu prozdrowotny obiekt zaczął działać w Czaplinie.

W centrum i przy wiadukcie

Niebawem powinny się zakończyć przebudowy nawierzchni dwóch gminnych ulic.

W centrum Baniochy zleciliśmy ułożenie asfaltu na Słonecznej. Umowa z wykonawcą objęła także budowę chodnika, zjazdów do posesji i odwodnienia. Prace mają potrwać do końca grudnia. Z kolei w Górze Kalwarii i Karolinie toczą się roboty na Walewickiej. Inwestycja polega na budowie dwóch asfaltowych odcinków jezdni (połączeń z wiaduktem nad obwodnicą) oraz odcinka chodnika. To drugi, ostatni etap modernizacji tej ulicy. Zakończyć się powinien pod koniec stycznia.

CHOPINA PRZYJAŹNIEJSZA

Modernizacja ulicy Chopina w Górze Kalwarii – na ukończeniu.

Gmina postanowiła przede wszystkim przebudować parkingi oraz wybudować nowe. A to dlatego, że w sąsiedztwie drogi wzniesiono w ostatnich latach aż pięć budynków wielorodzinnych. W tej chwili kierowcy mają do dyspozycji ponad 120 nowych ogólnodostępnych, utwardzonych miejsc postojowych. Oprócz tego zlecono m.in. wymianę chodnika, progów zwalniających i częściowy remont jezdni.

60 proc. wartości zadania stanowią fundusze z zewnątrz. Przyznał je gmi-

nie samorząd województwa mazowieckiego.

Jubilat ratusz pieści oko

Modernizacja pierwszego z nich niedawno się zakończyła, modernizacja drugiego dobiega końca, a ostatniego powoli się rozpoczyna. Mowa o trzech ważnych budynkach w samym centrum Góry Kalwarii.

Umowę dotyczącą modernizacji kościoła Na Górze podpisali proboszcz ks. Waldemar Kowalski i burmistrz Arkadiusz Strzyżewski

Ekipy remontowe w pobliżu rynku bp. Wierzbowskiego – to był w mijającym roku codzienny widok. Fachowcy najpierw zabrali się do odnawiania elewacji obu siedzib urzędu gminy, w tym zabytkowego ratusza, a wkrótce zaczną się uwijać na terenie kościoła Na Górze – także zabytku.

NA KOSZT PAŃSTWA

Warunkiem przeprowadzenia kosztownych prac w centrum było pozyskanie funduszy zewnętrznych. Szczycimy się skutecznością gminnych urzędników, a jednocześnie jesteśmy wdzięczni za poważne zastrzyki finansowe, na których skorzysta lokalna społeczność.

Dotacja przyznana gminie na przywrócenie blasku ratuszowi wyniosła aż 98 procent wartości prac restauratorskich. Dzięki prawie 875 tysiącom złotych z Rządowego Pro-

gramu Odbudowy Zabytków klasycystyczny budynek, który był naruszony zębem czasu, ma teraz elewację jak nowe (zgodnie z planem różni się nieco kolorem od poprzednich). Śmiało można stwierdzić, że ratusz – oczywiście zawsze interesujący sam w sobie – stał się prawdziwą ozdobą miasta. Dodatkowo tak się złożyło, że modernizacja zbiegła się z jego okągłymi „urodzinami”. Budowa obiektu zakończyła się bowiem 190 lat temu, w 1834 roku.

Tytułem uzupełnienia: te prace ruszyły pod koniec lipca, zostały odebrane pod koniec listopada i kosztowały ponad 892 tys. zł (kwotę z zewnątrz uzupełniły środki z budżetu gminy).

OCIEPLONY I DOSTĘPNIJSZY

W toku natomiast jest modernizacja drugiej siedziby urzędu, przy ul.

3 Maja. Ten akurat budynek, delikatnie mówiąc, nie dodawał uroku centrum miasta. A przy tym tracił mnóstwo ciepła. Dlatego władze gminy zleciły odnowienie ścian zewnętrznych połączone z wykonaniem izolacji – roboty rozpoczęte w sierpniu dobiegają końca. Wcześniej wymieniono grzejniki. Na koniec powstanie winda dla osób niepełnosprawnych, którą dojadą na parter, gdzie zamierzamy utworzyć biuro obsługi mieszkańca. Budynek jest więc estetyczny, tańszy w utrzymaniu i nareszcie będzie dostępny naprawdę dla każdego mieszkańca.

Na to przedsięwzięcie udało się naszymu urzędowi zdobyć dotację w wysokości 891 tys. zł. Pokryła ponad połowę kosztów – te wyniosły 1,54 mln zł. Dofinansowanie pochodzi z budżetu samorządu województwa mazowieckiego.

ŁADNIEJ I BEZPIECZNIEJ

Odmianie ulegnie również jedna z miejscowych budowli sakralnych – kościół Podwyższenia Krzyża Świętego, zwany kościołem Na Górze. To jeden z najstarszych zabytków Góry Kalwarii. Pochodzi z XVII wieku. Spoczywa w nim założyciel miasta bp Stefan Wierzbowski.

Fasada świątyni niewątpliwie prosi o remont. Mur wokół kościelnego wzniesienia jest w takim stanie, że wymaga pilnej interwencji. Do modernizacji dojdzie dzięki dofinansowaniu z Rządowego Programu Od-

Podświetlenie podkreśla walory ratusza

budowy Zabytków. Urząd gminy we współpracy z górszokalwaryjską parafią pozyskał 3 mln zł (a następnie przekazał dotację parafii).

W listopadzie zaczęły się roboty wstępne. Właściwe, restauratorskie prace obejmą elewacje, mur oporowy oraz bramy. Naprawiony zostanie dach. Wymienione – okna i drzwi. Co ciekawe, wykonawca obniży nieco

teren wokół budowli. Modernizacja ma się zakończyć do końca listopada 2025 roku. Kościół Na Górze będzie więc za rok cieszył oko tak jak dziś ratusz.

Przy okazji dodajmy, że na zlecenie parafii niedaleko, za ogrodem klasztornym, toczy się gruntowny remont kolejnego cennego zabytku – kaplicy św. Antoniego.

Urząd przy 3 Maja wreszcie ma fasadę jak trzeba

PRZYJEMNIEJSZY ŚRODEK OŚRODKA

Wnętrze banioskiej filii Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Górze Kalwarii przejdzie gruntowną modernizację.

Wyczekiwaną przez pacjentów, ale i przez personel. Niedawno, pod koniec listopada, SPZOZ podpisał umowę z wykonawcą. Zgodnie z nią prace potrwać cztery miesiące i pochłonią niemal 1,2 mln zł.

Przedsięwzięcie obejmie m.in. przebudowę ścian działowych, ułożenie nowych posadzek, naprawę tynków, remont toalet i łazienek oraz wymianę instalacji – elektrycznej i wodociągowo-kanalizacyjnej. Na koniec po-

Tak będzie się prezentować przychodnia przy ul. Puławskiej

mieszkania zostaną pomalowane na przyjemne dla oka kolory.

Trzy nowe ronda

Nasza gmina zmienia się nie tylko dzięki inwestycjom gminnego samorządu.

Przedsięwzięcia dla mieszkańców przeprowadzają także powiat piaseczyński i województwo mazowieckie. W 2024 roku zlecone przez nie prace toczyły się w pięciu miejscach. Samorząd powiatowy zdecydował się wymienić asfalt

na drodze z Góry Kalwarii w stronę Kolonii Sobików (ulice Wiejska i Słoneczna). Chodzi o odcinek od skrzyżowania z ul. Budowlanych w mieście do szosy skręcającej do Krzaków Czaplinkowskich. Na razie, na początku grudnia, ułożono nową nawierzchnię między ul. Budowlanych a wiaduktem nad obwodnicą.

Wcześniej, latem, powiat zmodernizował odcinek Budowlanych, wybudował chodnik wzdłuż ulicy Lipowej w Wojciechowicach i Dobieszu oraz rondo w tej drugiej miejscowości.

Natomiast samorząd wojewódzki właśnie rozpoczyna przebudowę drogi 683 w Sobikowie i Czaplinku – na odcinku od cmentarza do drogi krajowej 50 (na zdjęciu). To inwestycja warta 25,9 mln zł. Do czerwca przyszłego roku powstaną nowa jezdnia oraz chodnik i ścieżka rowerowa, a przede wszystkim zostaną przebudowane trzy skrzyżowania: obok kościoła, ośrodka zdrowia i cmentarza. Dwa ostatnie zamienią się w ronda.

Sala kinowa jak nowa

Główne pomieszczenie Kina „Uciecha” w Górze Kalwarii wskutek remontu będzie niemal nie do poznania. A przede wszystkim zmniejszą się rachunki za ogrzewanie. Obecne koszty ciepła nie ułatwiają działalności na jemcy przedwojennego budynku.

Kiedy oddawaliśmy gazetę do druku (13 grudnia), modernizacja sali kinowej dobiegała końca. Przed wykonawcami robót postawiono trzy główne zadania: zainstalowanie nowoczesnego ogrzewania, zdemonstrowanie boazerii i wykonanie ocieplenia od wewnątrz (konserwator zabytków nie zgodził się na termomodernizację zewnętrzną) oraz pomalowanie ścian na nowy kolor. Dla zachowania dawnego klimatu wnętrza postanowiono zostawić w nim,

jako dekorację, piece kaflowe.

Wiosną jednak kino znów będzie przez pewien czas zamknięte. Ale klientów to raczej nie zmartwi, bo zajdzie chyba najważniejsza zmiana na plus z ich perspektywy. Otóż wymienione zostaną fotele dla widzów.

Cieszymy się, że po tym, jak Uciecha (będąca własnością Ochotniczej Straży Pożarnej w Górze Kalwarii) w latach 2023–2024 przeszła modernizację od zewnątrz, doszło do prac w środku. Ale równie radosny jest fakt, iż trwający remont wsparły firmy, które prowadzą działalność na naszym terenie. Materiały budowlane o wartości 30 tys. zł zapewniła Grupa Saint-Gobain, zaś 10 tys. zł na prace hydrauliczne przekazała spółka Real Management.

Podziel się zniczem i jedzeniem

Zniczodzielnie oraz jadłodzielnia powstały w tym roku w Górze Kalwarii. Przed 1 listopada na cmentarzu parafialnym, przy wszystkich trzech wejściach, ustawiono regały na znicze. Mieszkańcy odstawiają na półki te niepotrzebne i zarazem niezniszczone, a użyć może ich bezpłatnie każdy chętny. Z kolei tuż za wejściem do Ogrodu Miejskiego przy ul. ks. Sajny 4 wiosną umieszczono lodówkę oraz półki na żywność niepotrzebującą niskiej temperatury. W tym miejscu można zostawić jedzenie nadające się do spożycia oraz je bezpłatnie pobrać. Jadłodzielnia jest dostępna codziennie w godzinach od 8.00 do 20.00.

Energooszczędnych przybywa

Nowe lampy pojawiły się m.in. w Królewskim Lesie

Łącznie 175 tysięcy złotych na wymianę przydrożnych lamp pozyskaliśmy w mijającym roku.

Postępuje modernizacja oświetlenia ulicznego w gminie Góra Kalwaria. Po tym, jak w roku ubiegłym zamontowaliśmy 350 LED-ów, zlecieliśmy instalację 59 lamp w kilku wsiach w ramach funduszu sołectkiego 2024. To wiosenne przedsięwzięcie było jednak dopiero początkiem tegorocznych prac. Dzięki pozyskaniu środków zewnętrznych możliwe stało się unowocześnienie następnych latarni.

I tak w ramach programu „Mazowsze dla sołectw” samorząd wojewódzki przekazał nam dofinansowanie w wysokości niemal **75 tys. zł**. Dzięki współpracy urzędu miasta z władzami sołectkimi latem doszło do wymiany lamp w Baniosze-Osiedlu, Królewskim Lesie, Moczyłowie, Podgórzu i Podłęczu. W sumie zastąpiliśmy LED-ami 66 energooszczędnych żarówek. Oprócz dotacji koszt zadania pokryły środki z budżetu gminy (prawie 75 tys. zł).

Następnie udało się uzyskać środki od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Dzięki temu dofinansowaniu – wyniosło **100 tys. zł** – oraz wkładowi własnemu (niespełna 30 tys. zł) gmina doprowadziła do wymiany kolejnych już lamp na osiedlu Parcela w Górze Kalwarii. Zainstalowano jesienią 56 LED-ów. Teraz już połowa latarni na Parceli zużywa mniej prądu.

– Cieszymy się ze zdobycia kolejnych dotacji, ale nie osiadamy na laurach. Cały czas szukamy w źródłach zewnętrznych pieniędzy na modernizację oświetlenia ulicznego. Skoro nowa lampka zużywa o połowę mniej energii, to zdecydowanie gra jest warta świeczki – podkreśla wiceburmistrz Góry Kalwarii Piotr Chmielewski.

Dodajmy, że w listopadzie wybudowano drogowe oświetlenie w trzech wsiach w ramach funduszu sołectkiego. Ustawiono dziewięć latarni. Łącznie zatem zamontowano w naszej gminie w minionym roku 190 LED-ów.

Basenu kuracja odmładzająca

Trwa modernizacja gminnego zespołu basenowego w Górze Kalwarii. Z odświeżonego i bardziej komfortowego obiektu będzie można korzystać od początku kwietnia.

Toczące się prace remontowe ruszyły pod koniec listopada. Ośrodek Sportu i Rekreacji zlecił odnowienie basenowych szatni i korytarza łączącego je z łazienkami oraz kilka zadań konserwacyjnych (pomalowanie trybun, naprawa stropu czy serwis central wentylacyjnych). Przedsięwzięcie obejmuje również wymianę złożeń filtrujących wodę, a także wyremontowanie dwóch pomieszczeń technicznych.

W związku z tym przy ul. Pijarskiej 119 nie można teraz pływać ani korzystać z sauny. Siłownia jest otwarta.

ŁAZIENKI JAK NOWE

Za to dobiegła właśnie końca, rozpoczęta w październiku, modernizacja dwóch basenowych łazienek. Na te prace nasz urząd gminy pozyskał **177,8 tys. zł**. Dotacji udzielił samorząd województwa mazowieckiego.

W mijających dwunastu miesiącach w zespole basenowym wymieniono także jacuzzi (obie wanny), odremontowano zjeżdżalnię i piec w saunie, a na początku roku oddano do użytku nowe nagłośnienie

i przede wszystkim nową siłownię.

OSZCZĘDNIIE, PRZYJAŹNIE

Lada dzień ruszy inwestycja, za sprawą której obiekt OSiR-u zamknięty będzie do końca marca (siłownia cały czas będzie czynna). Dzięki uzyskaniu przez gminę środków zewnętrznych – **1,3 mln zł** w ramach unijnego programu Horizon – wprowadzone zostaną nowoczesne rozwiązania techniczne, które poprawią efektywność energetyczną budynku basenu i komfort korzystania z pływalni.

Projekt o nazwie Fortesie (poprzedził go we wrześniu konsultacje z mieszkańcami) zakłada modernizację niektórych instalacji i urządzeń. Przewiduje on m.in. stworzenie nowoczesnego systemu regulacji temperatury i wilgotności powietrza oraz temperatury wody, wymianę pomp basenowych i wymiennika ciepła, remont pomieszczeń technicznych, a także montaż na dachu paneli fotowoltaicznych.

Umowa z wykonawcą tego przedsięwzięcia opiewa na ponad 2,5 mln zł.

Pływalnia OSiR-u od kilku tygodni jest zamknięta. Sauna również. Można jednak korzystać z siłowni

Piknik, filmy i książki

Nie tylko fundusze zarezerwowane odgórnie na budowy i modernizacje trafiają do gminy Góra Kalwaria. W 2024 roku przyznano dotacje naszym placówkom kulturalnym, a także dofinansowano organizację pikniku historycznego.

Pozyskaniem ponad **26,6 tys. zł** może się pochwalić Gminna Biblioteka Publiczna. Wsparcie otrzymała od Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa

Narodowego. Przeznaczyła je na kupno tegorocznych nowości wydawniczych.

Z kolei Ośrodek Kultury uzyskał

dofinansowanie na działalność Dyskusyjnego Klubu Filmowego „Kino-centrycy”. Za **10 tys. zł** – kwotę pochodzącą z budżetu Polskiego In-

stytutu Sztuki Filmowej – urządza-
ne były w Górze Kalwarii projekcje
oraz spotkania z twórcami i kryty-
kami.

Urząd gminy zaś postarał się o dotację na piknik historyczny. Samorząd Mazowsza przydzielił na wydarzenie z okazji 80. rocznicy Powstania Warszawskiego **30 tys. zł**. Na górszokalwaryjskim rynku 25 sierpnia odbyły się koncerty, wystawy i inscenizacja walk powstańczych.

Z trzech źródeł na twardą i gładką

Od listopada jeździmy do świetlicy wiejskiej w Podłęczu po asfalcie. Przebudowa gminnej drogi była możliwa dzięki zdobyciu finansowego wsparcia.

310 tysięcy złotych otrzymaliśmy od samorządu Mazowsza. To środki z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. Ale pieniądze na roboty drogowe przekazał gminie także prywatny inwestor, zamierzający zbudować na działce sąsiadującej z drogą ośrodek sportowy – wyłożył **300 tys. zł**. Cieszy, że fundusze spoza gminnego budżetu stanowiły ponad połowę wartości inwestycji w Podłęczu. A ta wyniosła niemal 1,1 mln zł.

Około 340-metrowa droga odchodzi w kierunku Wisły od szosy powiatowej biegnącej przez wieś i prowadzi, przez sady, do działki sołectkiej ze świetlicą i placem zabaw. Wcześniej pokryta była tłuczniem. Na zlecenie samorządu Góry Kalwarii ułożono nawierzchnię z asfaltu, wykonano pobocza z kruszywa oraz wybudowano oświetlenie.

Oczywiście zdajemy sobie sprawę, że niejedna droga w naszej gminie potrzebuje przebudowy. Dlatego, wykorzystując każdą okazję, występujemy o środki zewnętrzne na tego typu zadania.

Z własnych środków gmina wydała na drogę w Podłęczu niespełna połowę wartości inwestycji

ZYGZAK OGRODZONY

Bezpieczniej na placu zabaw sołectw Sobików i Cendrowice. Miejsce rekreacji znajdujące się w tej drugiej wsi wyposażono w ogrodzenie. Panele stanęły we wrześniu, a inwestycja kosztowała swoje, gdyż teren o nazwie Zygzak jest jednym z największych placów zabaw w naszej gminie. Samorząd Góry Kalwarii mógł zlecić inwestycję w tym roku dzięki temu, że pozyskał, we współpracy z władzami Cendrowic, dofinansowanie. Województwo mazowieckie przyznało nam **15 tys. zł**. Tyle samo wyasygnowała na przedsięwzięcie gmina.

MUR POPRAWIONY

Bezpieczniej także na Zamku Książąt Mazowieckich w Czersku. Dobiegły końca remont i konserwacja muru obwodowego. Prace polegające na naprawie uszkodzeń zewnętrznej części muru rozpoczęły się na początku listopada. Postanowiono, że w ich trakcie zwiedzanie średniowiecznego zabytku będzie bezpłatne. Na inwestycję Ośrodek Kultury, zarządca obiektu, otrzymał **400 tys. zł** z budżetu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Taką samą kwotę przekazał Ośrodkowi gminny samorząd.

Ucywilizować targ. Start

W przyszłym roku ruszy wyczekiwana przebudowa targowiska w centrum miasta. Gminę stać na tę inwestycję, ponieważ skutecznie ubiegała się o dotację.

Prace, które rozpoczną się za kilka miesięcy, dobiegną końca w 2026 roku (fot. Sebastian Kaczmarek)

Modernizacja gminnego placu targowego pochłonie co najmniej 6 mln zł (przetarg na wykonawcę dopiero

przed nami). Jednak ponad połowę wartości przedsięwzięcia będzie stanowić właśnie dofinansowanie. Wes-

prze nas, po raz kolejny, województwo mazowieckie. Po zaakceptowaniu wniosku urzędu miasta zarezer-

wowało ono na prace w Górze Kalwarii 4 mln zł.

UTWARDZONY, ALE I ZIELONY

Przebudowa przypadnie na lata 2025–2026 i polegać będzie na, można powiedzieć, ucywilizowaniu targowiska. Przy czym prace obejmą teren na prawo od ul. Mariańskiej, patrząc w kierunku Marianek (dziś kramy rozstawiają się po obu stronach drogi). Władze gminy zdecydowały bowiem swego czasu, że docelowo targ powinien odbywać się właśnie na zachód od Mariańskiej. Innymi słowy, po modernizacji wyprowadzimy czwartkowo-piątkowy handel z placu sąsiadującego z osiedlem domów przy ul. Armii Krajowej (na zdjęciu na pierwszym planie).

Co zawiera projekt inwestycji? Przede wszystkim utwardzenie działki. Ustawimy na niej małą architekturę: ławki, stoły piknikowe, kosze na śmieci, wiaty śmietnikowe oraz stojaki na rowery. Remont przejdzie toaleta.

Nie zabraknie niezbędnych instalacji: odwodnienia, oświetlenia, mo-

onitoringu oraz elektroenergetycznej, teletechnicznej i przyłącza wodociągowego. Oczywiście powstaną miejsca parkingowe oraz nasadzenia. Docelowo na targowisko będzie można dojechać także ulicą o. Papczyńskiego – gdy gmina ją wydłuży, łącząc z Kalwaryjską, Kilińskiego i Piarską.

PÓŹNIEJ WIATY

Jak więc widać, warunki na placu targowym staną się o niebo lepsze. Ale w 2026 roku nie będzie on mieć jeszcze ostatecznego kształtu. Chcemy bowiem, aby – już w ramach kolejnej modernizacji – stanowiska handlowe zostały zadane. Kiedy staną wiaty, w tej chwili jednak trudno powiedzieć.

Dodajmy, że planujemy też budowę – również już po zakończeniu 6-milionowej inwestycji – kilku pawilonów po wschodniej stronie Mariańskiej (czyli w pobliżu osiedla domów przy ul. AK). W estetycznych obiektach sprzedawcy warzyw i owoców, ale nie tylko, mogliby prowadzić handel przez cały tydzień.

Strumień pieniędzy płynie do strażaków

Kolejna pomoc finansowa dla tych, którzy udzielają pomocy. Ochotnicze straże pożarne otrzymały w tym roku dotacje w łącznej wysokości ponad 2 milionów złotych.

Lokalne jednostki OSP są coraz lepiej wyposażone, a ich siedziby – coraz ładniejsze i nowocześniejsze. Nie byłoby tego rozwoju bez funduszy zewnętrznych. Zabiegają o nie z powodzeniem gmina Góra Kalwaria we współpracy ze strażami. Gmina zapewnia poza tym niezbędny wkład finansowy. Do wspomnianego 2-milionowego wsparcia dołożyła w bieżącym roku 335 tys. zł.

Na jakie zakupy i przedsięwzięcia przyznano dofinansowania strażakom ochotnikom?

Do wszystkich siedmiu jednostek OSP trafiły sprzęt i umundurowanie. Kwotę ponad 163,6 tys. zł przekazał Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) w Warszawie.

OSP Góra Kalwaria przydzielono dotacje na zakup nowego średniego pojazdu ratowniczo-gaśniczego. Najwyższa pochodzi z budżetu Unii Europejskiej – 950 tys. zł. Pozostałe wynoszą: 413 tys. zł (Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej), 200 tys. zł (WFO-

We wrześniu w siedzibie WFOŚiGW w Warszawie prezesi naszych ochotniczych straży odebrali symboliczne czeku na łączną kwotę ponad 320 tys. zł

ŚiGW) i 150 tys. zł (województwo mazowieckie).

OSP Góra Kalwaria dostała również środki na remont sali z zapleczem kuchennym i sanitarnym wraz z wymianą mebli. Województwo mazowieckie wypłaciło 200 tys. zł.

Z kolei WFOŚiGW dofinansuje tej jednostce wymianę bram garażowych (40 tys. zł).

OSP Wojciechowice wsparło dotacjami na ocieplenie ścian remizy. Po 40 tys. zł przyznały WFOŚiGW i województwo mazowieckie.

W siedzibie OSP Pęcław ocieplono strop, co umożliwiła suma 40 tys. zł z budżetu WFOŚiGW.

Natomiast w siedzibie OSP Czaplin zostaną wymienione drzwi i okna, także dzięki pomocy WFOŚiGW (40 tys. zł).

Budżet 2025. Rekordowe wydatki

To będzie kolejny dobry rok dla gminy Góra Kalwaria pod względem inwestycyjnym. Przybędzie dróg, zakończą się rozbudowy trzech szkół, a ruszą budowa dużego żłobka i modernizacja targowiska.

Na 18 grudnia (to już po oddaniu gazety do druku) Rada Miejska zaplanowała uchwalenie budżetu gminy na 2025 rok. Plan dochodów i wydatków jest ponownie rekordowy. Samorząd zamierza wydać bowiem 252,3 mln zł, o jedną siódmą więcej niż zakładał wydać w roku 2024. Ten wzrost wynika przede wszystkim z rosnącej zamożności mieszkańców i lokalnych firm – z podatków dochodowych wpłynie do gminnej kasy w przyszłym roku niemal 120 mln zł.

Na wysokość wydatków (zostaną

przeznaczone głównie na inwestycje) ogromny wpływ mają fundusze – krajowe i unijne – pozyskane przez urząd gminy. Przyszłoroczne dofinansowania wynoszą 24,5 mln zł i liczymy, że w najbliższych miesiącach zdobędziemy kolejne dotacje. To ważne, bo władze Góry Kalwarii postanowiły, że nie rozpoczynają dużych przedsięwzięć drogowych i budowlanych bez środków zewnętrznych.

Właśnie dzięki funduszom z zewnętrznych źródeł w 2025 roku wybudujemy asfaltową ulicę Długą

w Górze Kalwarii (przy granicy z Moczydłowem), łączącą Wyszyńskiego i Pijarską, a także wydłużymy ulicę por. Białka w mieście w stronę skarpy (oprócz jezdni i chodnika powstanie sporo miejsc parkingowych).

Również z wykorzystaniem dotacji zostaną zmodernizowane targowisko (prace zakończą się w 2026 r.), basen i kościół Na Górze oraz powstanie gminny żłobek przy ul. Budowlanych (także ta inwestycja dobiegnie końca w 2026 r.). Dofinansowanymi przedsięwzięciami są też

rozbudowy szkół w Czaplinku, Czersku i Kątach, które w przyszłym roku sfinalizujemy. Wysokie unijne wsparcie finansowe pozwoli na poprawę cyberbezpieczeństwa urzędu gminy, co ustrzeże go przed zagrożeniami płynącymi z internetu.

Samorząd zarezerwuje oprócz tego prawie pół miliona złotych na kontynuację działalności doraźnej opieki lekarskiej dla mieszkańców gminy. Zwiększymy wydatki na transport publiczny – poprawę dojazdu do stolicy oraz objęcie komunikacją ko-

Wydłużymy ulicę por. Białka

lejších sołectw.

Na koniec warto dodać, że najszybciej rosnącymi wydatkami gminy są te ponoszone na oświatę i wychowanie. W przyszłym roku osiągną zawrotną wysokość 119 mln zł.

Naczelnik wiceburmistrzem

Od czerwca burmistrz Arkadiusz Strzyżewski ma dwóch zastępców. Drugim wiceburmistrzem uczynił Piotra Chmielewskiego (na zdjęciu).

Nowy członek kierownictwa wcześniej, przez pięć lat, był w urzędzie gminy naczelnikiem Wydziału Promocji i Informacji (komórki odpowiedzialnej również za pozyskiwanie środków zewnętrznych). Wiceburmistrz Chmielewski nadzoruje pracę wydziałów promocji, spraw obywatelskich oraz osoby odpowiedzialnej za utrzymanie terenów publicznych. Podlegają mu też: Administracja Budynków Komunalnych, Gminna Biblioteka Publiczna, Ośrodek Kultury oraz Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Nowy zastępca burmistrza ma 49 lat. Od urodzenia mieszka w gminie Góra Kalwaria. Z wykształcenia jest dziennikarzem – zanim został zatrudniony w urzędzie, pracował w lokalnych gazetach, „Kurierze Południowym” i „Nad Wisłą”. Ma troje dzieci, jego hobby to historia, także ta lokalna.

Nowo wybrani sołtysi uczestniczyli już w dwóch spotkaniach z kierownictwem i pracownikami urzędu gminy

Panie rządzą

W efekcie letnich wyborów sołeckich zmieniło się w gminie Góra Kalwaria 15 sołtysów.

Jako że upłynęła pięcioletnia kadencja władz 37 wsi, w czerwcu oraz na przełomie sierpnia i września br. zorganizowano wybory sołtysów i rad sołeckich. W zebraniach, na których głosowano, wzięło udział ponad 2,3 tys. mieszkańców. Najwyższą frekwencję odnotowano w Obrębie, Podłęczu i Baniosze-Wsi.

Zwraca uwagę, że wśród aktualnych gospodarzy sołectw zdecydowanie przeważają kobiety. Stoją na czele aż 26 wsi. Pod koniec poprzedniej kadencji sołtysów było 19.

Gratulujemy wszystkim mieszkańcom, którzy wygrali wybory i będą rządzić do 2029 roku. Życzymy powodzenia szczególnie osobom, które po raz pierwszy objęły urząd sołtysa (debiutantów jest 14).

Dziękujemy też wszystkim kierującym sołectwami w poprzedniej kadencji. Zarówno tym, którzy wskutek wyborów pozostali sołtysami (tu rekordzistą jest Zenon Nadstawny z Krzaków Czaplinkowskich, obdarzony zaufaniem dziewięć razy), jak i sołtysom odchodzącym (w tym gronie najdłuższym stażem może pochwalić się Zbigniew Adamczyk z Czapliny – pięć kadencji).

Numery telefonów i adresy mejlowe sołtysów oraz nazwiska członków rad sołeckich znajdują się na stronie internetowej bip.gorakalwaria.pl.

A oto obecni sołtysi:

- >>> **Baniocha-Osiedle** – Teresa Jędral
- >>> **Baniocha-Wieś** – Mirosława Dąbrowska
- >>> **Brzeście** – Roman Cezary Rybarczyk
- >>> **Brzumin** – Ewa Łysiak

- >>> **Buczynów** – Beata Stasiak
- >>> **Cendrowice** – Bożena Molak
- >>> **Coniew** – Łukasz Biernacki
- >>> **Czachówek** – Izabela Banasiak-Matusik
- >>> **Czaplin** – Ewa Sipak
- >>> **Czaplinek** – Sławomir Kącki
- >>> **Czarny Las** – Agnieszka Borowska
- >>> **Czersk** – Urszula Wroniewicz
- >>> **Dębówka** – Urszula Tereba
- >>> **Dobiesz** – Bartosz Miszewski
- >>> **Karolina** – Marcin Zieliński
- >>> **Kąty** – Rozalia Zdulska
- >>> **Królewski Las** – Stanisław Wasilewski
- >>> **Krzaki Czaplinkowskie** – Zenon Nadstawny
- >>> **Linin** – Maria Iwona Stawikowska
- >>> **Łubna** – Andrzej Posiewka
- >>> **Mikówiec** – Dorota Sekuła
- >>> **Moczydłów** – Tomasz Pielak
- >>> **Obręb** – Katarzyna Rewerska
- >>> **Pęcław** – Monika Strzyżewska
- >>> **Podgóra** – Małgorzata Wasilewska
- >>> **Podłęcz** – Bożena Gurniewicz
- >>> **Podosowa** – Ewa Łapińska
- >>> **Potycz** – Agnieszka Król
- >>> **Sierchów** – Magdalena Sobolewska
- >>> **Sobików** – Grażyna Michalska
- >>> **Solec** – Natalia Bryczyńska
- >>> **Szymanów** – Renata Materko
- >>> **Tomice** – Agnieszka Stańczyk-Strzałek
- >>> **Wincentów** – Jarosław Michalski
- >>> **Wojciechowice** – Damian Białas
- >>> **Wólka Dworska** – Katarzyna Knapczyńska
- >>> **Wólka Załęska** – Aneta Mikielska.

W ramach wyborów sołeckich wyłoniono także władze **osiedla Linin**. Na stanowisku przewodniczącego pozostała Agata Leszczyńska.

Urząd zamykamy później

Dla wygody mieszkańców, począwszy od października, wydłużyliśmy czas pracy Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria w poniedziałki.

Każdego pierwszego dnia tygodnia obie siedziby otwarte są do 18.00 (wcześniej czynni byliśmy w poniedziałki do 17.00). Pozostałe godziny dotyczące funkcjonowania urzędu się nie zmieniły. Podsumowując, z naszych usług można korzystać: w poniedziałki od 8.00 do 18.00, we wtorki, środy i czwartki od 8.00 do 16.00, a w piątki od 8.00 do 15.00. Uwaga, filie starostwa powiatowego w ratuszu (komunikacja i architektura) w poniedziałki nadal pracują w godz. 8.00–17.00.

Nowy głos młodzieży

Uczniowie lokalnych podstawówek i szkół średnich wyłonili, jak co dwa lata, swoich reprezentantów. Czyli Młodzieżową Radę Gminy.

Wybory odbyły się we wrześniu i październiku. Po nich przyszła pora na ślubowanie. Młodzi rajcy złożyli je na sesji górszokalwaryjskiej Rady Miejskiej, 30 października w Ośrodku Kultury. Otrzymali też wtedy uroczyste zaświadczenia o wyborze.

Samorząd nastolatków liczy 21 osób. Działać będzie przez dwa lata.

Oto skład młodzieżowej rady czwartej kadencji:

- >>> **Albert Dymarski** (Szkoła Podstawowa nr 1 w Górze Kalwarii) – przewodniczący
- >>> **Wojciech Grzelak** (Zespół Szkół nr 1 im. ppor. Emilii Gierczak w Górze Kalwarii) – zastępca przewodniczącego
- >>> **Bartłomiej Jeżewski** (Liceum Ogólnokształcące im. ks. Zygmunta Sajny w Górze Kalwarii) – zastępca przewodniczącego

- >>> **Anna Pawlak** (Zespół Szkół nr 1 im. ppor. Emilii Gierczak w Górze Kalwarii) – sekretarz
- >>> **Adrianna Walencik** (Szkoła Podstawowa nr 1 w Górze Kalwarii) – rzecznik
- >>> **Jan Chrzastowski** (Szkoła Podstawowa im. Polski Niepodległej w Baniosze)
- >>> **Ignacy Gajownik** (Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Dobieszu)
- >>> **Franciszek Gwardys** (Szkoła Podstawowa im. Władysława Reymonta w Coniewie)
- >>> **Natalia Gwardys** (Szkoła Podstawowa nr 2 im. Księcia Janusza w Górze Kalwarii)
- >>> **Lena Hutek** (Szkoła Podstawowa nr 2 im. Księcia Janusza w Górze Kalwarii)

Nastoletni radni mają za zadanie m.in. zachęcać młodzież do udziału w życiu publicznym

- >>> **Kacper Jóźwiak** (Zespół Szkolno-Przedszkolny w Cendrowicach)
- >>> **Andrzej Krawczyk** (Zespół Szkół Zawodowych im. Marszałka Franciszka Bielińskiego w Górze Kalwarii)
- >>> **Maksymilian Krawczyk** (Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Czersku)
- >>> **Jakub Piotrowski** (Szkoła Podstawowa im. Polski Niepodległej w Baniosze)

- >>> **Maja Piwowarska** (Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kątach)
- >>> **Wiktoria Ratyńska** (Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Górskiego w Czaplinku)
- >>> **Zofia Sobczak** (Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Czachówku)
- >>> **Natalia Suchocka** (Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Brześciach)
- >>> **Filip Szaniawski**

- (Zespół Szkolno-Przedszkolny w Cendrowicach)
- >>> **Mikołaj Zalewski** (Zespół Szkół Zawodowych im. Marszałka Franciszka Bielińskiego w Górze Kalwarii)
- >>> **Dawid Zieliński** (Liceum Ogólnokształcące im. ks. Zygmunta Sajny w Górze Kalwarii).

Serdecznie gratulujemy, życząc aktywności, kreatywności i skuteczności!

Między Kalwarią a Halmaherą

Dobiega końca realizacja projektu współpracy gminy Góra Kalwaria z regionem Halmahera Utara w Indonezji. Jest to – finansowany w 100 procentach przez Unię Europejską i stronę indonezyjską – program „Partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju miast”.

W sierpniu wizytowały Polskę dwie delegacje z Indonezji. Goście odwiedzili m.in. zakład przetwórstwa owocowego pod Górą Kalwarią

Celem projektu było przekazanie partnerowi z Azji europejskich zasad i doświadczeń dotyczących bezpośredniego udziału lokalnej społeczności w zarządzaniu gminą (np. współpracy władz lokalnych z organizacjami pozarządowymi w zakresie zadań publicznych). Indonezyjski samorząd uzyskał również wiedzę na temat planowania przestrzennego, organizacji gospodarki odpadami, a także prowadzenia w przejrzysty i konkurencyjny sposób zamówień publicznych. Z kolei Góra Kalwaria wyniosła z całego przedsięwzięcia bezcenne doświadczenie związane z zarządzaniem projektami międzynarodowymi (na które Unia Europejska przeznacza coraz więcej funduszy).

HALA JAK NALEŻY

Trzyletnia współpraca z naszą gminą pozwoliła Indonezyjczykom zrealizować modelową inwestycję, która została dofinansowana przez UE. Była nią przebudowa nieużytkowanej hali na bazarze Wosia w Tobelo. Przed laty wybudował ją rząd wyspiarskiego państwa, jednak pro-

jekt hali był tak niedostosowany do potrzeb użytkowników, że kupcy nie chcieli z niej korzystać. Dzięki wsparciu Góry Kalwarii zorganizowano w Tobelo warsztaty połączone z – nieznanymi tam – konsultacjami społecznymi. Miejscowa społeczność wyartykułowała swoje oczekiwania i na tej podstawie powstał projekt przebudowy, który został następnie poddany ocenie mieszkańców i zrealizowa-

ny przez lokalny samorząd.

7 listopada bieżącego roku doszło do uroczystego otwarcia zmodernizowanej hali. Oprócz stolików do handlu owocami, warzywami i świeżymi rybami obiekt zyskał urządzenia do prasowania odpadów z tworzyw sztucznych, kompostownik, toalety, a także część do edukacji dzieci w zakresie ochrony środowiska. W hali będzie też działał system filtrowania

wody – z oczyszczonej powstawać będzie, dzięki energii z paneli fotowoltaicznych, lód potrzebny do handlu rybami.

W uroczystości wzięli udział władze regionu Halmahera Utara z bupatiem (szefem regionu) Franssem Manerem, wiceburmistrz Góry Kalwarii Piotr Chmielewski oraz przedstawiciele współpracującej z naszą gminą przy projekcie polskiej Fundacji Polityki Rozwojowej. Wydarzenie zaszczyli swoją obecnością szef Delegacji Unii Europejskiej w Indonezji oraz konsul polskiej ambasady. Ale przede wszystkim zgromadzili się w hali kupcy i mieszkańcy, nie kryjąc

ogromnej radości z modernizacji i udostępnienia tak ważnego dla lokalnej społeczności obiektu.

SZKOLILIŚMY W POLSCE

W ramach działań, które UE prowadzi poza swoimi granicami (adresując je do krajów wymagających pomocy w transformacji demokratycznej lub wsparcia rozwoju), w sierpniu br. w Górze Kalwarii przebywały przez kilka dni dwie 12-osobowe delegacje z regionu Halmahera Utara. Zorganizowano dla nich warsztaty i szkolenia. Goście poznali wachlarz usług publicznych oferowanych przez urząd gminy. Ich podziw wzbudziła przede wszystkim aktywność lokalnej społeczności; byli zaskoczeni, że z gminą współpracuje tak duża liczba organizacji pozarządowych. Rozmowy dotyczyły także zrównoważonego rozwoju, promocji produktów lokalnych oraz wprowadzanych przez samorząd ekologicznych rozwiązań.

Wartość projektu „Partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju miast” to 781 tysięcy euro. Góra Kalwaria nie wyłożyła nań środków własnych. Wniosek do unijnego konkursu dotacyjnego przygotowała Fundacja Polityki Rozwojowej, a za nawiązanie współpracy z Indonezją odpowiadała organizacja Sustainable Strategic Networks.

W listopadzie uroczystość otwarto w Tobelo zmodernizowaną halę targową

Odznaczyli akwarelistkę i ambasadorkę

– Dziękuję Bogu za ten dar – tak rozpoczęła przemówienie na lutowej uroczystej sesji Rady Miejskiej artystka malarka Teresa Pietras, mając na myśli swój talent.
– Dziękuję za docenienie moich działań oraz za wsparcie otrzymywane od mieszkańców i samorządu – dodała. Jednogłośnie podjętą uchwałą radni przyznali mieszkance tytuł Zasłużony dla Góry Kalwarii.

Promuje malarstwo, także wśród dzieci, jest dumną ambasadorką naszej gminy, a przy tym zaraża optymizmem. W 2022 roku obchodziła jubileusz 30-lecia pracy artystycznej. Stworzyła ponad tysiąc obrazów, uczestniczyła w przeszło 140 wystawach, również zagranicznych. Kapituła złożona z członków prezydium Rady Miejskiej nie miała wątpliwości, że należy uhonorować Teresę Pietras, i wystąpiła do Rady o przegłosowanie stosownej uchwały.

Mieszkanka Góry Kalwarii maluje akwarelami, przeważnie uwieczniając rodzimą florę. – Malarstwo akwarelowe jest najbardziej urokliwe, ale też najtrudniejsze – uważa. Pani Teresa uczy tego rodzaju twórczości młodzież

Teresa Pietras zaraża pasją do malarstwa i pogodą ducha

i dorosłych w miejscowym Ośrodku Kultury. Sprawuje też artystyczny patronat nad kółkiem plastycznym w przedszkolu przy ul. ks. Sajny.

Właśnie w Ośrodku Kultury wręczono jej lokalne odznaczenie. Nastąpiło to 26 lutego, czyli w rocznicę założenia naszego miasta. Tytuł Zasłużony dla Góry Kalwarii przyznano po raz 46.

Odeszli znani, szanowani

Ich strata jest bolesna nie tylko dla bliskich. Wspomnijmy zasłużonych dla lokalnej społeczności, którzy zmarli w 2024 roku.

Wiesław Wilczyński – wykonawca i fundator lokalnych miejsc pamięci, wiceprezes Towarzystwa Miłośników Góry Kalwarii i Czerska, uhonorowany tytułem Zasłużony dla Góry Kalwarii. Zmarł 7 stycznia w wieku 70 lat. Spoczywa w Warszawie, na Starym Cmentarzu na Służewie.

Lucjan Jakubik – wieloletni lekarz, były radny Rady Miejskiej. Zmarł 22 stycznia w wieku 76 lat. Spoczywa w Górze Kalwarii.

Bogdan Sałański – były sołtys Solca i radny Rady Miejskiej. Zmarł 29 lutego w wieku 65 lat. Spoczywa w Baniosze.

Barbara Żurawska – długoletnia szefowa górszkalwaryjskiego Urzędu Stanu Cywilnego. Zmarła 4 maja w wieku 70 lat. Spoczywa w Górze Kalwarii.

Małgorzata Wieniawska – wieloletnia lekarka, uhonorowana Orderem Uśmiechu i tytułem Zasłużony dla Góry Kalwarii. Zmarła 11 maja w wieku 71 lat. Spoczywa w Górze Kalwarii.

Przez ponad 40 lat leczyła dzieci z gminy Góra Kalwaria Małgorzata Wieniawska

Stanisław Nowak – były prezes i naczelnik Ochotniczej Straży Pożarnej w Pęcławiu. Zmarł 13 września w wieku 72 lat. Spoczywa w Czersku.

Wrzuć baterię, wrzuć żarówkę

Żeby pozbyć się niewielkich elektrośmieci, nie musisz jechać do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Za pieniądze z budżetu gminy w kwietniu ustawiono w Górze Kalwarii dwa specjalne, dostępne non stop pojemniki. Można w nich zostawiać m.in. telefony, ładowarki, żarówki i baterie. Pojemnik składa się z siedmiu tub, do każdej wyrzucamy inny rodzaj elektrodopadów. Jest on tak zbudowany, że zawartość nie zagraża środowisku.

Punkty odbioru elektrośmieci znajdują się w pobliżu wejścia do hali sportowej przy ul. por. Białka 7 (na zdjęciu) oraz na parkingu zespołu basenowego przy ul. Pijarskiej 119 (od strony kortów).

Budynku, jesteś w naszej kamerze

Skorzystaj bezpłatnie z gminnej kamery termowizyjnej. Sprawdź, którędy ucieka ciepło z twojego domu.

Urzędowi miasta przyznano dotację na zadanie „Kontrola przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej na terenie gminy Góra Kalwaria”. Kupiliśmy za nią dwie kamery termowizyjne i zleiliśmy sporządzenie audytów energetycznych 15 budynków użyteczności publicznej. Wsparcie finansowe wyniosło 75 proc. kosztów zadania i pochodziło z budżetu samorządu Mazowsza.

Jeżeli chciałbyś, mieszkańcu, sprawdzić, w których miejscach twój dom traci ciepło, skontaktuj się z gminnym Biurem Ekodoradców. Jego pracownicy nie tylko przyjadą z kamerą termowizyjną i wykonają bezpłatne badanie, ale także udzielą porad (np. jak zmodernizować budynek, aby zmniejszyły się rachunki za ogrzewanie). Wystarczy wysłać wiadomość o tytule „Kamera termowizyjna” na adres ekodoradca@gorakalwaria.pl ze swoim numerem telefonu oraz adresem budynku. W miesiącu ekodoradcy mogą odbyć maksymalnie 10 wizyt.

Badanie termowizyjne budynku pokazuje „mapę temperatur”

Zakup pieca? Gmina dołoży

Zamierzasz zastąpić nieekologiczny piec nowym urządzeniem grzewczym? Wystąp o dotację do urzędu gminy Góra Kalwaria.

W 2025 roku ogłosimy kolejny już nabór wniosków. Od kiedy do kiedy będzie można zwracać się o przyznanie funduszy – niebawem poinformujemy.

Samorząd dofinansowuje wymianę źródeł ciepła na przyjaźniejsze dla środowiska i sprawniejsze energetycznie. Program dotyczy likwidacji pieców na paliwa stałe (węgiel,

drewno itp.) w domach oraz mieszkaniach na terenie gminy i zastąpienia ich urządzeniami grzewczymi na biomasę (kotły klasy 5 spełniające wymogi ekoprojektu), gaz, prąd, olej opałowy albo pompami ciepła.

Dopłata zostaje przekazana po podpisaniu umowy dotacyjnej i kupieniu nowego pieca. Zwracamy 60 proc. kosztu zakupu, lecz nie więcej niż 8000 zł. O wsparcie może wystąpić osoba mająca prawo do dysponowania nieruchomością.

W latach 2020–2024 dzięki środkom z budżetu gminy wymieniono 160 urządzeń grzewczych.

Góra Kalwaria bez smogu

Samorząd województwa wraz z 98 mazowieckimi gminami uzyskał dotację unijną – ponad 132 mln zł – na realizację projektu „Mazowsze bez smogu”. Jedną z tych gmin jest Góra Kalwaria.

W ramach przedsięwzięcia gminny punkt informacyjny przy ul. Pijarskiej 40 w naszym mieście stał się w połowie 2024 roku Biurem Ekodoradców. Czym zajmują się górskokalwaryjscy eksperci i jakie są założenia projektu?

- Doradztwo energetyczne i ekologiczne dla każdego chętnego mieszkańca,
- edukacja ekologiczna z naciskiem na ochronę powietrza, m.in. spotkania w szkołach,
- kontrola przestrzegania przepisów antysmogowych,

- m.in. wizyty kontrolno-informacyjne w terenie,
- analiza zjawiska ubóstwa energetycznego, identyfikacja gospodarstw ubogich energetycznie i udzielanie im wsparcia,
- poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych poprzez badania termowizyjne,
- pomoc w wymianie źródeł ciepła na mniej emisyjne oraz w termomodernizacji budynków.

Projekt realizowany będzie aż do końca 2028 roku. Przede wszystkim dlatego, że na Mazowszu jest jeszcze do usunięcia 350 tysięcy pieców zwanych kopciuchami.

Mazowsze >> bez smogu >

Komin twój, lecz powietrze wspólne

Wraz z nastaniem sezonu grzewczego zaczęła się akcja kontroli pieców. Prowadzą ją gminni ekodoradcy. Niezależnie interwencje podejmują strażnicy miejscy.

– Cemu ruszamy w teren? Naszym celem jest zwiększanie świadomości mieszkańców na temat czystości powietrza i pomoc w wymianie starego pieca na przyjaźniejszy środowisku przy wykorzystaniu dostępnych dotacji. Jesteśmy po to, aby służyć radą i wsparciem – tłumaczą panie z gminnego Biura Ekodoradców przy ul. Pijarskiej 40 w Górze Kalwarii.

Lokalny program ochrony powietrza nakłada na gminę obowiązek skontrolowania w tym sezonie grzewczym 67 domów w sołectwach oraz 13 w mieście. Mimo to ekodoradcy dotarli już pod 350 wybranych adresów. To człowy wynik w całym województwie.

Przypominamy, że nieprawidłowości w paleniu w piecach – czyli głównie spalanie odpadów – można zgłaszać straży miejskiej, a poza godzinami jej pracy – policji. Wtedy interwencje podejmują właśnie służby mundurowe. Naruszenie przepisów można zgłosić także poprzez aplikację mObywatel (zgłoszenie trafi do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska).

Pamiętajmy: jeżeli gmina nie wie o budzącej niepokój sytuacji, niestety nie jest w stanie szybko zareagować – do trzeć do newralgicznego miejsca. Nie bójmy się informować. Tylko dzięki wsparciu mieszkańców można doprowadzić do poprawy stanu powietrza w naszym otoczeniu.

JEST FIRMA, WIĘC (ZWYKLE) SĄ ODPADY

Przedsiębiorco, pamiętaj o zawarciu umowy na odbiór śmieci. I o jej okazaniu urzędnikom.

Górskokalwaryjski urząd miasta – na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – kontroluje przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w gminie Góra Kalwaria pod kątem posiadania aktualnej umowy na odbiór odpadów komunalnych.

ZDARZAJĄ SIĘ WYJĄTKI

Do nieruchomości niezamieszkałych, w których wytwarzane są odpady komunalne, zalicza się m.in. budynki użyteczności publicznej, placówki oświatowe, lokale handlowe, gastronomiczne, zakłady rzemieślnicze, usługowe i produkcyjne. Właściciele takich nieruchomości nie uiszczają opłaty na rzecz gminy za wywóz śmieci. Ale mają obowiązek zawarcia umowy z przedsiębiorcą odbierającym odpady, wpisanym do tzw. rejestru działalności regulowanej (wykaz takich podmiotów dostępny jest na stronie internetowej gorakalwaria.odpadywgmie.com).

Gdy nieruchomość składa się z dwóch części – na cele mieszkalne oraz na działalność gospodarczą – jej właściciel powinien odprowadzać opłatę do urzędu gminy za śmieci wytwarzane w części mieszkalnej i jednocześnie płacić

firmie wywozowej, z którą podpisał umowę, za odpady z części przeznaczonej na działalność.

Przypominamy, że niedopuszczalne jest mieszanie odpadów komunalnych powstających na skutek działalności gospodarczej z tymi z gospodarstwa domowego.

Nie każdy przedsiębiorca musi podpisać wspomnianą umowę. Jeśli adresem firmy jest miejsce zamieszkania i na miejscu nie są wytwarzane odpady komunalne związane z działalnością, należy dostarczyć gminie oświadczenie o ich braku. Urzędnik zweryfikuje, czy w danym przypadku obowiązek podpisania umowy na odbiór śmieci faktycznie nie jest wymagany.

BĄDŹ W REJESTRZE

Gmina prowadzi ewidencję umów na odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych. W związku z tym ich właściciele zobowiązani są do przedstawienia kopii (skanu lub czytelnego zdjęcia) umowy z podmiotem wywożącym śmieci. Można ją dostarczyć urzędowi gminy osobiście (zostawiając w kancelarii), pocztą lub pocztą elektroniczną (reklamacje.odpady@gorakalwaria.pl).

Przedsiębiorcom nieposiadającym aktualnej umowy na odbiór odpadów grozi kara grzywny.

Twoja własna oczyszczalnia

Gminny samorząd przeznaczy w przyszłym roku kolejną pulę pieniędzy na przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Dotację będzie można otrzymać na budowę takiego obiektu lub na likwidację zbiornika na nieczystości ciekłe poprzez budowę oczyszczalni.

Właściciel (użytkownik wieczysty) budynku mieszkalnego lub usługowego uzyska zwrot 60 proc. poniesionych kosztów, przy czym maksymalnie 8 tys. zł.

Wniosek trzeba będzie złożyć przed rozpoczęciem prac na posesji.

W kończącym się roku dofinansowania na oczyszczalnie przyznano 22 mieszkańcom.

AZBEST UNIESZKODLIWIONY

Ponad 268 ton wyrobów zawierających szkodliwy dla zdrowia azbest odebrano bezpłatnie od naszych mieszkańców w mijającym roku. Akcja była efektem umowy, którą władze gminy podpisały z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Warszawska instytucja przekazała na usunięcie, transport i utylizację przede wszystkim pokryć dachowych dotację w kwocie 33,2 tys. zł.

Przedsięwzięcie ma miejsce każdego roku. W 2023 z lokalnych gospodarstw domowych pozbyto się 281 ton wyrobów z azbestem.

Najskuteczniejsi

Według danych, które opublikowano kilka miesięcy temu, pod Warszawą to właśnie w gminie Góra Kalwaria złożono najwięcej wniosków w ramach programu „Czyste powietrze” w 2023 roku. Chodzi, precyzyjnie mówiąc, o „obwarzanek” wokół stolicy liczący 39 gmin. Na naszym terenie w ub.r. o dotację (np. na termomodernizację domu) wystąpiło 195 mieszkańców. Wnioski składali w gminnym punkcie informacyjnym przy ul. Pijarskiej 40 w Górze Kalwarii, którego pracownicy pomagali je wypełniać. Można więc nazwać górskokalwaryjskich ekodoradców liderami, jeśli chodzi o zachęcanie do korzystania z programu i wspieranie osób zainteresowanych dofinansowaniem.

Wnioski – stop

28 listopada, wobec planowanej reformy programu, wstrzymano przyjmowanie wniosków o dotację z „Czystego powietrza” na termomodernizację domu czy wymianę pieca. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie wznowi nabór 31 marca 2025 r. Wnioski o dofinansowanie, które mieszkańcy złożyli przed przerwą, zostaną rozpatrzone, a pieniądze – wypłacone.

Lepsza jakość wody, lepiej oczyszczone ścieki

Dobiegł końca projekt „Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej w gminie Góra Kalwaria”. Jego wartość przekracza 59 mln zł, z czego niemal 27 mln zł to unijna dotacja, pozyskana w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”. Przedstawimy największe przedsięwzięcie inwestycyjne w historii naszej gminy.

Projekt Zakładu Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. miał na celu rozwój i modernizację lokalnej infrastruktury wodno-ściekowej, a przy tym poprawę parametrów środowiskowych uzyskiwanych w toku prowadzonej działalności oraz optymalizację procesów eksploatacyjnych.

SIECI, STACJA I OCZYSZCZALNIA

Przedsięwzięcie obejmowało cztery zadania inwestycyjne:

- **budowę kanalizacji sanitarnej w Mikówcu**, która otworzyła możliwość przyłączenia się do sieci kanalizacyjnej kolejnym mieszkańcom,
- **modernizację Stacji Uzdadniania Wody „Kalwaryjska”**, skutkującą poprawą jakości wody tłoczzonej do sieci miejskiej,
- **przebudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w głównych ulicach Góry Kalwarii**, dzięki której uzyskano poprawę jakości wody dostarczanej odbiorcom

oraz znacząco zmniejszono prawdopodobieństwo awarii sieci w tym rejonie,

- **modernizację Oczyszczalni Ścieków „Moczydłów”**, mającą na celu poprawę jakości ścieków odprowadzanych do Wisły oraz stabilność pracy ciągów technologicznych obiektu; dzięki zastosowaniu nowoczesnych technologii oczyszczania ścieków zminimalizowano negatywny wpływ na środowisko naturalne oraz stworzono możliwości rozwoju sieci kanalizacyjnej w gminie (więcej o tym zadaniu – w tekście poniżej).

WIĘCEJ PRZYŁĄCZY, MNIEJ AWARIÍ

Realizacja projektu przyniosła wymierne korzyści dla społeczności lokalnej i środowiska. Jeśli chodzi o najważniejsze efekty, wymienić można:

- **zwiększenie dostępu do sieci kanalizacyjnej**: dzięki rozbudowie sieci oraz zastosowaniu nowo-

czesnych technologii oczyszczania ścieków kolejni mieszkańcy zyskali możliwość podłączenia się do kanalizacji, co wpłynie na poprawę warunków sanitarnych w gminie,

- **poprawę jakości wody pitnej**: modernizacja największej stacji uzdatniania wody w gminie znacząco wpłynęła na poprawę parametrów wody dostarczanej mieszkańcom oraz stabilności jej dostaw,
- **zmniejszenie awaryjności sieci w centrum Góry Kalwarii**: przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w głównych ulicach miasta pozwoliła na zmniejszenie prawdopodobieństwa awarii sieci oraz rozdzieliła sieć kanalizacji ogólnospławnej na kanalizację sanitarną i deszczową,
- **poprawę jakości ścieków oczyszczonych**: dzięki modernizacji oczyszczalni jakość ścieków odprowadzanych do Wisły będzie ulegać systematycznej poprawie – redukcja ładunku

Stacja Uzdadniania Wody „Kalwaryjska” w Górze Kalwarii przeszła modernizację

biogenów trafiających do rzeki ograniczy wpływ oczyszczalni na środowisko naturalne.

DLA KOMFORTU I ŚRODOWISKA

Zakończony projekt to przykład skutecznego wykorzystania środków Unii Europejskiej na rzecz rozwoju lokalnej infrastruktury zgodnego z potrzebami społeczności. Za sprawą realizacji wszystkich zaplanowanych działań kolejni mieszkańcy gminy Góra Kalwaria zyskali dostęp do nowoczesnej infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. Przełoży się to na poprawę komfortu życia, stanu środowiska naturalnego oraz wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy.

Bezpośrednim inwestorem i zarządzającym procesem inwestycyjnym był Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Górze Kalwarii – jednoosobowa spółka samorządowa powołana do realizacji zadań własnych gminy Góra Kalwaria, zaś operatorem bezzwrotnych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej był Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Na wartość przedsięwzięcia złożyły się, oprócz blisko 27-milionowej dotacji: kwota przeszła 14 mln zł ze środków własnych gminy przekazana w formie dokapitalizowania, długoterminowa pożyczka w wysokości 7,5 mln zł oraz suma 11 mln zł ze środków własnych spółki.

Nowocześniejsza i wydajniejsza

Oczyszczalnia w Moczydłowie przyjmie więcej ścieków, lepiej je oczyści i przestanie emitować przykry zapach.

Kompleksowa modernizacja Oczyszczalni Ścieków „Moczydłów” to pierwsza tak poważna inwestycja dotycząca obiektu od chwili jego powstania przed ponad 20 laty.

Prace dobiegły końca. Toczyły się we wszystkich częściach kompleksu. Modernizacja polegała między innymi na wybudowaniu dwóch osadników wtórnych do ostatecznego klarowania ścieków, unowocześnieniu ciągu wstępnego oczyszczania ścieków i stworzeniu nowoczesnej, zautomatyzowanej stacji zlewnej

ścieków dowożonych wraz ze zbiornikiem retencjonującym.

Zmodernizowano także układ transportu, zagęszczania i odwadniania osadów powstających w wyniku oczyszczania ścieków. Osady są przetwarzane w taki sposób, że po wykonaniu wymaganych badań udostępniane są bezpłatnie rolnikom, którzy mogą je w bezpieczny sposób wykorzystać do nawożenia pól.

Oczyszczalnia dzięki modernizacji może nie tylko przyjąć więcej ścieków niż obecnie. Zapewnia też większą stabilizację procesów związanych z uzyskiwaniem oczekiwanych parametrów ścieków oczyszczonych oraz prowadzeniem gospodarki osadowej.

Prace podjęto również z myślą

o środowisko naturalne. Nastąpiła poprawa jakości oczyszczonych ścieków, odprowadzanych do Wisły – są lepszej jakości niż woda w rzece.

Warto wspomnieć o systemie dezodoryzacji powietrza, który eliminuje uciążliwość zapachową obiektu wstępnego oczyszczania ścieków. W budynku utrzymywane jest podciśnienie, dzięki czemu nieprzyjemne zapachy nie wydostają się na zewnątrz. Zamontowane wentylatory kierują powietrze do biofiltrów, gdzie odory są neutralizowane. Instalacja pracuje bezobsługowo, a dzięki zabudowaniu napędu wentylatora w pomieszczeniu technicznym emisja hałasu do otoczenia jest zredukowana do minimum.

Modernizacja oczyszczalni ścieków w Moczydłowie stanowiła jedno z kluczowych przedsięwzięć współfinansowanego ze środków unijnych projektu „Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej w gminie

Góra Kalwaria”, którego łączna wartość wyniosła ponad 59 mln zł. Wysokość nakładów na samą modernizację oczyszczalni, po uwzględnieniu kosztów nadzoru inwestorskiego, sięgnęła blisko 40 mln zł.

Specjalistyczna flota w akcji

W minionych 12 miesiącach Zakład Gospodarki Komunalnej kontynuował unowocześnianie swojego parku maszynowego.

Gminna spółka pozyskała w formie leasingu następujące pojazdy:

- **Mercedes Unimog** ze specjalistycznym osprzętem do koszenia pobożczy, wykorzystywany także podczas zimowej akcji utrzymania dróg,
- **Man TGM** z urządzeniem hakowym wykorzystywany m.in. do transportu kontenerów oraz zapobiegania oblodzeniu dróg; jego pozyskaniu towarzyszyło zbycie w formule rynkowej wystuzzonego, 30-letniego pojazdu marki Steyr,
- nowoczesne ciągniki **Case 90 i Case 75A**, które zastąpiły awaryjne i ar-

chaiczne ciągniki marki Belarus zbyt w formule otwartej licytacji; nowe pojazdy odznaczają się uniwersalnością: wykorzystywane są na terenach zielonych, do odśnieżania dróg oraz do usług asenizacyjnych w trudno dostępnych miejscach,

- samochód brygadowy **Iveco Daily** z zabudową oraz dwa samochody

brygadowe **Fiat Scudo** – używane głównie przez ekipy interwencyjne Wydziału Wodociągów i Wydziału Kanalizacji,

- nowoczesna minikoparka **Caterpillar 301.6** służąca służbom eksploatacyjnym do realizacji bieżących zadań.

Edukacja dla uczniów i przedszkolaków

Zakład Gospodarki Komunalnej w mijającym roku kontynuował działania w zakresie edukacji ekologicznej, stawiając na nowoczesne podejście, łączące naukę z zabawą.

W poprzednich latach tego rodzaju działalność spółki opierała się na wykładach i pokazach. Tym razem zaangażowano dzieci i młodzież w bardziej interaktywną formę edukacji, organizując warsztaty, konkursy, festyny oraz zajęcia ruchowe, które przybliżyły tematykę ekologiczną w przystępny i inspirujący sposób. Dzięki współpracy ze szkołami i przedszkolami przeprowadzono pilotażowe ak-

cje edukacyjne w placówkach w Górze Kalwarii, Czersku i Dobieszu. Ponadto spółka zaangażowała się w realizację Gminnego Turnieju Ekologiczno-Przyrodniczego – wydarzenia, które doskonale łączy rywalizację z edukacją, ucząc troski o środowisko naturalne.

Powstańcy warszawscy nareszcie wydobyli z niepamięci

Na górskokalwaryjskim ratuszu zawisła tablica upamiętniająca 101 uczestników Powstania Warszawskiego, którzy byli związani z gminą Góra Kalwaria. – W podcieniach powstańcy wychodzą z cienia – podsumował podczas uroczystości odsłonięcia dzieła burmistrz Arkadiusz Strzyżewski.

Odsłonięcia tablicy dokonali: w imieniu powstańców warszawskich kpt. Henryk Edward Piotrowski (za nim stoi opiekun, wnuk Krzysztof Piotrowski), w imieniu rodzin powstańców Grażyna Twardowska (córka por. Szymona Gawarkiewicza), zaś jako reprezentant władz gminy Góra Kalwaria – burmistrz Arkadiusz Strzyżewski

W upalną niedzielę 25 sierpnia przed stojącym przy rynku zabytkowym ratuszem licznie zgromadzili się mieszkańcy i goście – w tym przynajmniej kilkudziesięciu przedstawicieli rodzin powstańczych. Bliscy uczestników zrywu z 1944 roku przyjechali m.in. z Krakowa, Świebodzina w Lubuskiem, spod Zamościa i Wałbrzyska. Tablica z brązu powstała z okazji 80. rocznicy Powstania.

TO TU SPOTKAMY SIĘ 1 SIERPNIA 2025

Gościem honorowym był jeden z upamiętnionych powstańców – kpt. Henryk Edward Piotrowski „Edek”, który urodził się i obecnie mieszka w Warszawie, ale przez prawie pięć dekad był mieszkańcem naszej gminy: Baniochy i Łubnej. W 1944 roku,

mając zaledwie 14 lat, walczył z niemieckim okupantem na Czerniakowie w szeregach Zgrupowania Armii Krajowej „Kryśka”. Właśnie weteran II wojny światowej odsłonił tablicę pamiątkową. Razem z nim uczynili to burmistrz Arkadiusz Strzyżewski oraz Grażyna Twardowska jako przedstawicielka rodzin uczczonych bohaterów. Pani Grażyna, mieszkanka Warszawy, jest córką nieżyjącego już Szymona Gawarkiewicza „Stena”, dowódcy kompanii, która z naszej gminy wyruszyła z odsieczą dla walczącej stolicy i z 18 na 19 sierpnia 1944 r. starła się z Niemcami w Wilanowie.

Tuż po zdjęciu biało-czerwonej szarfy rekonstruktorzy z Grupy Historyczno-Edukacyjnej Szare Szeregi spod Piaseczna oddali salwę armatnią, a następnie nowe miejsce pamięci poświęcono i złożone zostały kwiaty.

– Dzisiaj wydobywamy z niepamięci lokalnych żołnierzy Powstania Warszawskiego. Ta tablica to dowód naszej wdzięczności. Dowód podziwu względem powstańców. To trwały ślad naszego szacunku – oznajmił burmistrz Strzyżewski.

Jak podkreślił wódtarz, teraz miejscowe rocznice wybuchu Powstania będą organizowane pod ratuszem. Dotychczas 1 sierpnia spotykaliśmy się przed kamieniem poświęconym por. Janowi Białkowi przy ulicy jego imienia. Należał on wprawdzie do Armii Krajowej, ale został zamordowany przez niemieckiego okupanta dwa lata przed warszawskim zrywem.

Głos w czasie ceremonii zabrali także m.in. Henryk Edward Piotrowski oraz poseł Piotr Kandyba.

JEDNA TRZECIA OD „STENA”

Wyjątkowo podniosła część wydarzenia stanowiło odczytanie listy 101 powstańców. Nazwiska swoich bliskich usłyszały m.in. Barbara Sroczyńska, żona Janusza Sroczyńskiego

„Mieszkańców mających informacje o lokalnych uczestnikach walk o niepodległość, nie tylko podczas Powstania Warszawskiego, prosimy o kontakt z gminnym Wydziałem Promocji i Rozwoju. Propagujemy wspólnie czyny bohaterów.

„Szczupaka”, i Maria Burzanowska, siostra poległego Kazimierza Kuka „Janka”. Po uroczystości zgromadzeni mogli zapoznać się z plenerową wystawą „Powstałi. To ich twarze” autorstwa Roberta Korczaka, pracownika naszego urzędu gminy, przedstawiającą zdjęcia ponad 70 lokalnych uczestników Powstania Warszawskiego (plansze nadal są dostępne – z rynku przeniesiono je do Ogrodu Miejskiego przy ul. ks. Sajny 4).

Większość upamiętnionych na ratuszu to osoby urodzone w mieście Góra Kalwaria i okolicznych sołectwach. Część z nich spędziła na tym te-

renie kilka-kilkanaście lat, część mieszkała tutaj przez całe życie. Drugą grupę stanowią osoby, które do naszej małej ojczyzny się sprowadziły. Jedne z nich ją opuściły, inne zostały na stałe. Postanowiliśmy uczcić również tych kilkoro powstańców, którzy nie mieszkali co prawda na naszym terenie, ale tu znajdują się ich groby lub mogiły symboliczne. Jeśli natomiast chodzi o przydział w trakcie walk, najliczniejszą grupę stanowią żołnierze wspomnianej kompanii „Stena” (około 1/3).

Tylko dwie z upamiętnionych osób doczekały utworzenia górskokalwa- >>>

Mimo ponad 30-stopniowego upału w wydarzeniu wzięły udział dziesiątki mieszkańców i gości

Upamiętniono zgładzonych mieszkańców

W Górze Kalwarii stanęła Macewa Pamięci. Pomnik poświęcony jest Żydom z tutejszego getta zamordowanym podczas II wojny światowej przez niemieckiego okupanta.

Miejsce pamięci utworzono na skwerze z pomnikiem Adama i Ewy przy ul. ks. Sajny. Czyli na terenie dawnego getta. Przypominająca żydowski nagrobek Macewa powstała z inicjatywy Instytutu Pamięci Narodowej oraz Muzeum Getta Warszawskiego przy współudziale gminy Góra Kalwaria. Instytut i Muzeum to także fundatorzy pomnika.

Dzieło wybitnego artysty Jerzego Kaliny uroczystie odsłonięto 15 maja. Tego aktu dokonali: Albert Stankowski, dyrektor Muzeum Getta Warszawskiego, dr Adam Pleskaczyński, dyrektor Biura Edukacji Narodowej IPN, Arkadiusz Strzyżewski, burmistrz

Góry Kalwarii, oraz uczeń górskokalwaryjskiego liceum im. ks. Sajny, Krystian Witkowski. W ceremonii uczestniczyli również przedstawiciele rodzin Sprawiedliwych wśród Narodów Świata, potomkowie ocalałego z Holocaustu mieszkańca naszego miasta Henryka Prajsa, autor pomnika, a także młodzież ze wspomnianego liceum i z miejscowego zespołu szkół im. ppor. Emilii Gierczak.

Po odsłonięciu Macewy miała miejsce modlitwa za lokalne ofiary Zagłady, odprowadzona przez rabina Icchaka Rapoportę, a następnie księdza Andrzeja Kondraciuka z górskokalwaryjskiej parafii, po czym złożono

kwiaty i nastąpił krótki występ artystyczny. Dariusz Falana, dyrektor Ośrodka Kultury w Górze Kalwarii, zagrał na klawirze, wywołując wzruszenie zebranych.

– Patrząc na nasz pomnik Adama i Ewy, myślimy o początku świata, a Macewa Pamięci przypomina o końcu świata tutejszych Żydów – podkreślił w trakcie przemówienia burmistrz Arkadiusz Strzyżewski. Wskutek likwidacji getta w lutym 1941 roku Góra Kalwaria straciła niemal połowę mieszkańców – ponad 3,5 tys. osób. Ginęli na miejscu, później w getcie warszawskim oraz – w 1942 roku – w niemieckim obozie zagłady

Pomnik ku czci ponad 3,5 tys. uśmierconych Żydów ufundowały Instytut Pamięci Narodowej i Muzeum Getta Warszawskiego

w Treblince (tutaj zgładzono większość).

„Losy polskich Żydów w czasie II wojny światowej są dla nas ostrzeżeniem przed piekłem konfliktu zbrojnego i przed ślepym podążaniem za zbrodniczymi ideologiami dehumani-

zującymi drugiego człowieka” – zauważył w liście do uczestników uroczystości wicepremier Władysław Kosiniak-Kamysz.

Pomnik przy ul. ks. Sajny to jedna z pięciu Macew Pamięci w Polsce. Przygotowywane są kolejne.

Na rynku przez kilka tygodni prezentowano wizerunki ponad 70 lokalnych uczestników zrywu

>>> ryjskiego miejsca pamięci. Oprócz Henryka Edwarda Piotrowskiego żyje warszawianka Marianna Deczewska (z domu Bączkowska), urodzona w Sobikowie. Stuletnia pani porucznik, która nosiła pseudonim Wichura, niestety nie mogła wziąć udziału w uroczystości.

Spośród 101 uczestników powstańczego zrywu nie przeżyło go 14. Na cmentarzach w gminie Góra Kalwaria, czyli w Górze Kalwarii, Baniosze, Czersku i Sobikowie, znajdują się groby i mogiły symboliczne 38 uczczonych powstańców.

TO NIE KONIEC POSZUKIWAŃ

Propozycję, aby upamiętnić w naszym mieście uczestników Powstania, wysunął burmistrz Arkadiusz Strzyżewski. Wystąpił o akceptację do Rady Miejskiej. W 2021 roku radni jednomyślnie opowiedzieli się za realizacją pomysłu. Następnie burmistrz powołał zespół doradczy złożony z lokalnych pasjonatów historii, reprezentujących różne środowiska. Wspólnie ustalono formę, treść i lokalizację miejsca pamięci. Kolejnym krokiem było zarezerwowanie przez samorząd funduszy na przedsięwzięcie.

Nietuzinkową, komplementowaną przez odbiorców tablicę pamiątkową wyrzeźbiła Ewa Fleszar z Tuchowa pod Tarnowem. Ona również, razem z mężem Romanem Fleszarem, stworzyła projekt dzieła. Odlew wykonała tarnowska pracownia Arkadia.

Miejsce pamięci składa się z płyty z główną treścią oraz z tabliczek

(stylizowanych na cegły) z imionami, nazwiskami i pseudonimami. Dopelnieniem są płaskorzeźby. Przedstawiają one powstańców na tle Warszawy oraz podwarszawskich lasów. Podczas obchodów rocznic wybuchu Powstania z pewnością będziemy umieszczać w podcieniach kolejne tabliczki. Poszukiwania lokalnych uczestników walk sprzed

80 lat są bowiem kontynuowane.

A oto wspomniana główna treść: **Pamięci uczestników Powstania Warszawskiego związanych z gminą Góra Kalwaria**

W 1944 roku walczyli z niemieckim okupantem, narażając życie dla przyszłych pokoleń.

Pamiętajmy o ich patriotyzmie i męstwie.

W 80. rocznicę zrywu – mieszkańcy gminy Góra Kalwaria 1 sierpnia 2024 r.

Listę lokalnych powstańców warszawskich sporządził Robert Korczak. Poszukiwania uczestników zrywu oraz ich danych, wizerunków i rodzin trwały mniej więcej cztery lata. Wykaz bohaterów, a także formę, treść i lokalizację miejsca pamięci zaakceptował Instytut Pamięci Narodowej.

– Do tej pory powszechne przeświadczenie było takie, że w insurekcji sierpniowej udział wzięło kilkoro naszych mieszkańców. Nikt się nie spodziewał, iż przeszło setka zaan-

W ratuszowych podcieniach z pewnością znajdą się dodatkowe tabliczki z nazwiskami

gażowała się w bitwę z Niemcami – zaznacza R. Korczak.

Bardzo dziękujemy wszystkim za wsparcie w poszukiwaniu informacji o walczących i w poszukiwaniu ich bliskich. Dziękujemy za przekazanie archiwalnych materiałów, zwłaszcza zdjęć.

Jeśli posiadają Państwo informacje na temat upamiętnionych lub pragną zgłosić osobę, o której nazwisko należałoby uzupełnić miejsce pamięci, prosimy o kontakt: Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria, Wydział Promocji i Rozwoju, tel. 22 484 33 52, r.korczak@gorakalwaria.pl.

POWSTAŃCY WARSZAWSCY UPAMIĘTNIENI TABLICĄ W GÓRZE KALWARII

Zdzisław Tadeusz Andziak „Sęp”

Tadeusz Augustyniak „Miraż”

Roman Bączek „Karaś”

Marianna Bączkowska „Wichura”

Stefan Bączkowski „Dziób”

Bolesław Bąk „Szlak”

Leon Bąk „Doktur”

Stanisław Bąk „Burza”

Stanisław Bąk „Niedźwiedź”

Mikołaj Marian Borowiecki „Hrabia”

Roman Borowski „Roman”

Ryszard Celejewski „Firma”

Władysław Certowicz „Żaba”

Józef Chodorowski „Wernyhora”

Stanisław Choiński „Choina”

Arkadiusz Czerwoniec „Czar”

Andrzej Czumer „Saper”

Janusz Maciej Dąbrowski „Obmas”

Jadwiga Deczewska „Rusałka”

Mikołaj Władysław Dobrzyński „Duży”

Stanisław Dyniewski „Anglik”

Zdzisław Dziedzic „Dąbrowski”

Henryk Frankowski „Florian”

Mieczysław Gajek „Rdzeń”

Szymon Gawarkiewicz „Sten”

Andrzej Getner „Wir”

Alicja Golik „Hanka”

Alicja Góralczyk „Żonkila”

Wiesław Grochowski „Ano”

Józef Grudzień „Kuba”

Józef Gruska „Twardy”

Edmund Ignacak „Brzoza”

Stanisław Janiszewski „Wiewiórka”

Antoni Jeziorski „Jeż”

Tadeusz Jobda „Rys”

Marta Kabulska „Nadzieja”

Wojciech Kędziński „Włodzimierz”

Feliks Knotek „As”

Władysław Józef Kopyt „Łącki”

Piotr Kowalski „Pepetek”

Henryk Kucharczyk „Sikora”

Zygmunt Kucharczyk „Kwadra”

Kazimierz Kuk „Janek”

Józef Kwapisz „Dodek”

Irena Laskowska „Dziewanna”

Edward Lenarczyk „Kant”

Henryk Lewandowski „Kora”

Jan Łaszczyc

Roman Łaszczyc „Zajac”

Marceli Majewski „Horyń”

Roman Maksymowicz-Raczyński „Max”

Franciszek Maliszewski „Lis”

Tomasz Tadeusz Marciniak „Sun”

Zbigniew Masłowski „Cepr”

Bolesław Matuszewski „Czarny I”

Bolesław Matysiak „Bolek II”

Andrzej Mikłaszewski „Stolarczyk”

Leokadia Molak „Krystyna”

Ryszard Mróz „Orzeł”

Józef Nowocien „Konrad”

Ludwik Obuchowicz „Janek”

Henryk Otulak „Lot III”

Mieczysław Pałyska

Henryk Edward Piotrowski „Edek”

Andrzej Piwowarski „Odra”

Henryk Płocharski „Orkan”

Feliks Pochłaniak „Grosz”

Józef Pochłaniak „Pomidor”

Zdzisław Jan Podczaski „Spokojny”

Aleksander Polkowski „Kolejarz”

Włodzimierz Przybylski „Gromicz”

Alfred Ptak „Lawina”

Henryk Rajczyk „Radwan”

Michał Rechnio „Michaś”

Mieczysław Rechnio „Mieczysław I”

Edward Sitek

Janusz Sroczyński „Szczupak”

Czesław Stańczyk „Bohun”

Władysław Staros „Wilc”

Janina Szczepańska „Danka”

Zbigniew Szczepański „Sienkiewicz”

Mieczysław Szymański „Jastrząb III”

Stanisław Tyka „Wrzoz”

Mieczysław Walkiewicz „Grot”

Ryszard Wardak „Ryś II”

Stanisław Wiśniewski „Stupek”

Władysław Włodarczyk „Blondyn”

Tadeusz Wójcicki „Rozpylacz”

Joanna Wójcik

Kazimierz Wójcik „Krzysztof”

Tadeusz Wójcik „Gruska”

Mieczysław Wyszogrodzki „Drzazga”

Zofia Helena Zamoyska „Hanka”

Ryszard Zaroń „Kosmyk”

Stanisław Zaroń

ks. Marcin Zdaniukiewicz MIC

Stanisław Ziemiński „Dziadek”

Stanisław Ziemiński „Sęp II”

Bolesław Żajewski „Hipolit”

Władysław Żawryd

Jan Żołnowski „Janek”

W hołdzie poległym z AK

80. rocznica Powstania Warszawskiego przyniosła jeszcze jedno powstańcze miejsce pamięci w Górze Kalwarii. Z inicjatywy tym razem społecznej powstał pomnik poświęcony Batalionowi „Pięść”.

Odsonił go 7 września uczestnik zrywu z 1944 roku kpt. Juliusz Kulesza „Julek” (na zdjęciu w środku), autor książki o tym oddziale Armii Krajowej. Wydarzenie uświetniły m.in. występ Orkiestry Reprezentacyjnej Wojska Polskiego i prezentacja czołgu Abrams.

Obok Stadionu Miejskiego, przy rondzie imienia Batalionu „Pięść”, umieszczono nazwiska poległych członków Pięści (oraz poległych członków jej poprzednika – konspiracyjnego Referatu 993/W). Jednym z upamiętnionych jest powstaniec Leon Bąk z Góry Kalwarii. W szeregach batalionu służyli jeszcze (przeżyli) trzej mieszkańcy naszego miasta: Bolesław i Stanisław Bąkowie (bracia Leona) oraz Piotr Kowalski. Dla

tego lokalna społeczność i samorząd gminy kultywują pamięć o tym powstańczym oddziale.

Mur pamięci powstał z inicjatywy Środowiska Żołnierzy Batalionu AK „Pięść” oraz Stowarzyszenia Razem dla Góry.

Z ziemi włoskiej do Baniochy

– Bądźcie dumni z tego, że cichociemnych zrzucano właśnie do Baniochy. Że to tutaj jest tablica, która ich upamiętnia – mówił 17 kwietnia pod pomnikiem przy ul. Wiejskiej Bogdan Rowiński, prezes Fundacji im. Cichociemnych Spadochroniarzy Armii Krajowej.

W bieżącym roku minęła 80. rocznica wojennej operacji „Weller 12”. W nocy z 16 na 17 kwietnia 1944 roku nad Baniochą wyskoczyli ze spadochronami czterej polscy żołnierze, tak zwani cichociemni. Przeszkoleni w Wielkiej Brytanii, wyeksperymentowani w Włoch, w okupowanej Polsce prowadzili działalność konspiracyjną jako członkowie AK.

Pod banioskim kamieniem pamiątkowym, po interesującej prelekcji prezesa Rowińskiego, kwiaty złożyło kilkanaście delegacji – m.in. przedstawiciele Jednostki Wojskowej GROM, Straży Granicznej i Akademii Sztuki Wojennej – oraz poseł Piotr Kandyba (na zdjęciu). Następnie w Szkole Podstawowej im. Polski Niepodległej w Baniosze odbył się okolicznościowy spektakl. Zwieńczyła go burza oklasków na stojąco. Przedstawienie, trwające półtorej godziny, było bowiem wspaniałe! Miejscowi uczniowie, przygotowani przez nauczycieli, zajmując i wzruszająco opowiedzieli o cichociemnych i innych polskich bohaterach.

Obchody zakończył przed szkołą piknik tematyczny, zorganizowany przez podpiaseczyńską Grupę Historyczno-Edukacyjną Szare Szeregi.

NASTĘPNY PRZYSTANEK: ZMIANY

Znów, po około 20 latach, można korzystać z połączenia Góra Kalwaria – Otwock

Nowe linie autobusowe, więcej miejscowości objętych transportem publicznym i polepszające się połączenie z Warszawą. Ruszyły znaczące zmiany w lokalnej komunikacji zbiorowej.

Brzumin, Karolina, Kąty, Królewski Las, Pęcław, Podgóra i Wojciechowice. To kolejne sołectwa w naszej gminie, do których zaczną regularnie docierać linie L, łącząc te miejsca z Górą Kalwarią. A w niej pasażerowie będą mogli przesiąść się do innych

„elek”, autobusu do stolicy oraz do pociągu.

JEDNA TRASA NOWA, DWIE DŁUŻSZE

Co ważnego dla korzystających

z komunikacji publicznej wydarzyło się w 2024 roku?

Od stycznia wszystkimi liniami L, które kursują w gminie, można podróżować bezpłatnie – na całych ich trasach. Warunkiem jest posiadanie Mojej Dobrej Karty (więcej informacji na karta.gorakalwaria.pl). Od początku listopada jest ona uznawana także w autobusach PKS Grójec jeżdżących między Warką a Warszawą oraz między Górą Kalwarią a Warszawą – nie płaci się za odcinek między Potyczą a Solcem.

We wrześniu, mniej więcej po 20 latach, wróciły kursy autobusowe z Góry Kalwarii do Otwocka. Połączenie przez Kosumce to dziewięć przejazdów w dni powszednie. Popularność usługi z miesiąca na miesiąc rośnie.

Z kolei z początkiem grudnia likwidacji uległy linie L21 (Góra Kalwaria – Konstancin-Jeziorna) i L28 (Baniocha – Konstancin-Jeziorna). Zastąpiły je odpowiednio L14 i L15, które mają dłuższe trasy od poprzedniczek. „Czternastka” (11 kursów w każdą stronę) zaczyna bieg na

rynku w Czersku, a kończy – za Konstancinem, w Kępie Okrzewskiej. Kierowca „piętnastki” (10 kursów) startuje z rynku w Górze Kalwarii, po drodze do Baniochy zabiera mieszkańców Mikówca i Kątów, a gasi silnik w Gassach za Konstancinem (dodatkowo odbywa się 8 kursów Baniocha – Konstancin).

Niekorzystne zmiany dla pasażerów z naszej gminy nastąpiły w gminie Konstancin-Jeziorna. Decyzją tamtejszego samorządu autobus linii L15 jadący od strony Baniochy nie dotrze, tak jak L28, bezpośrednio do Centrum Kompleksowej Rehabilitacji oraz dłuższą trasą do centrum uzdrowiska. Aby dojechać do CKR (czy do Starej Papierni) zalecamy przesiadkę z L15 do L14 w Borowinie. W ostatnich tygodniach skupiliśmy się na takim skorelowaniu rozkładów obu nowych linii, aby przesiadki były dogodne.

Z JEDNEJ LINII – DWIE

A co pasażerów dopiero czeka? Z początkiem 2025 roku linia L30 Góra Kalwaria – Czarny Las zostanie zastąpiona dwiema nowymi: L30A i L30B. Celem tego zabiegu jest zwiększenie liczby miejscowości objętych transportem zbiorowym.

Autobusy L30A (11 kursów w każdą stronę) pojadą trasą: Góra Kalwaria – Karolina – Czaplinek – Sobików – Obręb – Czachówek – Czarny Las – Krępa – Wojciechowice – Dobiesz.

Natomiast trasa L30B (9 kursów w każdą stronę) to: Góra Kalwaria PKP – Góra Kalwaria Rynek – Czersk – Brzumin – Królewski Las – Podgóra – Coniew – Pęcław – Linin – Wincentów – Czaplin – Sobików.

L30B będzie pierwszą linią, która połączy centrum miasta z górką

kalwaryjską stacją PKP. W niedalekiej przyszłości połączeń ze stacją przybędzie – powstaną bowiem przy niej węzeł autobusowy i parking „parkuj i jedź”. Co więcej, po zakończeniu przygotowywanej obecnie przebudowy linii kolejowej przez Górę Kalwarię z pewnością zwiększy się liczba kursów pociągów do stolicy.

CZĘŚCIEJ DO STOLICY

Wiele energii wkładamy w ulepszenie transportu autobusowego z Góry Kalwarii do Warszawy. Mamy dobre informacje. Zgodnie z planem warszawskiego Zarządu Transportu Miejskiego od przełomu stycznia i lutego przyszłego roku linia 742 (do stolicy przez Konstancin-Jeziornę) będzie mieć cztery kursy więcej w każdym kierunku w godzinach szczytu. To efekt długich negocjacji górkokalwaryjskich władz z samorządowcami z Konstancina-Jeziorny i Piaseczna oraz z ZTM-em. Warto dodać, że od połowy listopada „742” dociera do stacji metra Kabaty krótszą trasą.

Za to nie ma – na razie – szans na autobus ZTM-u z Góry Kalwarii do Warszawy przez Piaseczno. Zapotrzebowanie pokrywa tu jednak 26 przejazdów (w każdą stronę) autobusów PKS Grójec.

Jednak na opisanych staraniach nie poprzestajemy. W lipcu 2025 roku połączymy Górę Kalwarię z Piasecznem nową linią L. Zastąpi ona połączenie L13, będzie kursować co około pół godziny i dowiezie pasażerów do stacji PKP w Piasecznie oraz do piaseczyńskiego węzła, gdzie będzie można przesiąść się do autobusu 709 jeżdżącego na stację metra Wilanowska. Oczywiście także w tym przypadku z Moją Dobrą Kartą będziemy podróżować bezpłatnie na całej trasie „elki”.

Biblioteka – więcej niż książki

Biblioteczne działania znacznie wykraczają poza wypożyczanie pozycji książkowych.

Narodowe Czytanie na stałe wpięło się do kalendarza wydarzeń Gminnej Biblioteki Publicznej w Górze Kalwarii, a tegoroczna edycja, poświęcona „Kordianowi” Juliusza Słowackiego, miała wyjątkowy charakter. Wrześniowa sobota w Ogrodzie Miejskim stała się przestrzenią spotkań osób w różnym wieku, łącząc przyjemność wspólnego czytania z bogatym programem towarzyszącym.

Biblioteka łączy to dwuletni cykl spotkań edukacyjnych dla dorosłych i dzieci, zrealizowany w ramach dofinansowania otrzymanego z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Kluby dyskusyjne dla młodszych i starszych miłośników literatury są doskonałą okazją do pogłębienia lektury i wymiany myśli. Podczas naszych spotkań Dyskusyjnego Klubu Książki analizujemy powieści wybrane i wypożyczone nam przez Instytut Książki, rozmawiamy o fabule, poruszonych problemach i przyglądamy się postaciom. To przestrzeń, gdzie każdy może wyrazić swoją opinię i odkryć nowe interpretacje.

Dla tych, którzy preferują bardziej swobodną formę spotkań, mamy świetną wiadomość! Powstał nowy klub książki o luźnej formule. Tutaj będziemy rozmawiać o naszych osobistych wyborach książkowych, dzielić się wrażeniami i rekomendować ulubione tytuły, a także czytać poezję i fragmenty ulubionej prozy. Na inauguracyjnym spotkaniu w grudniu licznie przybyli goście potwierdzili, jak potrzebna jest taka formuła klubu książki. Oba kluby spotykają raz w miesiącu.

Pomocna Biblioteka zaprasza! Rozpoczęliśmy cykl spotkań dla młodzieży, bo chcemy wspólnie działać na rzecz zdrowia psychicznego i dobrego samopoczucia młodych ludzi. Przygotowaliśmy biblioteczną przestrzeń, aby otworzyć się na rozmowy o tym,

co nurtuje młodzież, dzielić się doświadczeniami i wspierać wzajemnie.

Lekcje biblioteczne, warsztaty, spotkania autorskie dla dzieci i dorosłych organizowane są przez cały rok.

Na 2025 rok planujemy jeszcze więcej ciekawych inicjatyw!

Mamy coś specjalnego dla kobiet! Już w styczniu zapraszamy na pierwsze spotkanie **Kręgu Kobiety**. To przestrzeń, w której kobiety mogą swobodnie porozmawiać o tym, co jest dla nich ważne, podzielić się swoimi emocjami i znaleźć wsparcie. To okazja do nawiązania nowych znajomości, rozwoju osobistego i wzajemnego inspirowania się. To bezpieczna przestrzeń bez oceny i krytyki.

A co z mężczyznami? Zauważyliśmy, że również oni potrzebują przestrzeni do rozmowy o swoich emocjach i wyzwaniach. Dlatego proponujemy stworzenie **męskiego kręgu**. Byłaby to podobna formuła, ale dostosowana do potrzeb mężczyzn. Podczas spotkań moglibyście poruszać tematy związane z męskością, relacjami, pracą, a także zdrowiem psychicznym.

A co dalej? Jeśli masz swój pomysł, propozycję lub jesteś zainteresowany(-na) udziałem w naszych spotkaniach, zapraszamy do kontaktu: publiczna@bibliotekagk.pl.

Seniorzy będą radzić nad sprawami seniorów

Jest nowa Gminna Rada Seniorów (GRS). Jej członkowie na pierwszym, grudniowym posiedzeniu wskazali przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza.

Na czele górkokalwaryjskiej GRS trzeciej kadencji stoi Beata Polaczyńska, była radna miejska i była dyrektorka Ośrodka Kultury (na zdjęciu siedzi w środku). Jej zastępczynią jest Teresa Jędral, obecna przewodnicząca Rady Miejskiej i sołtys Baniochy-Osiedla. Zaś funkcję sekretarza sprawuje Piotr Walczak, sekretarz gminy i pełnomocnik burmistrza ds. seniorów.

Gminną Radę Seniorów wybrały lokalne organizacje senioralne (wskazały 10 członków) oraz samorząd Góry Kalwarii (2 członków). GRS reprezentuje mieszkańców, którzy ukończyli 60. rok życia. Czyli mniej więcej 1/5 społeczeństwa gminy. Rada ma za zadanie działać na rzecz seniorów, ale też pobudzać ich do aktywności obywatelskiej oraz sprzyjać solidarności międzypokoleniowej. Kadencja potrwa cztery lata.

Skład GRS 2024–2028: Aleksandra Bogatek, Iwona Brauła, Alicja Helman, Teresa Jędral, Barbara Kołodziejska, Elżbieta Kruszewska, Ryszard Lutomirski, Beata Polaczyńska, Elżbieta Romaniuk, Piotr Walczak, Jerzy Wilk, Stanisław Wyszogrodzka.

Ze smutkiem informujemy, że 9 grudnia zmarł członek nowej Gminnej Rady Seniorów płk Jerzy Wilk, działacz górkokalwaryjskiego koła Związku Żołnierzy Wojska Polskiego. Rodzinie i przyjaciółom przekazujemy wyrazy współczucia.

ZAMEK: GWIAZDY NA NIEBIE I ZIEMI

Od majówki do końca września dziedziniec zamkowy tętnił życiem, goszcząc rekonstruktorów historycznych oraz gwiazdy polskiej sceny jazzowej z Kubą Badachem (fot. 1) i Grażyną Łobaszewską na czele.

Każdy weekend w czerskim zabytku pełen był atrakcji, które przyciągały licznych gości. W maju

za sprawą turnieju rycerskiego nastał tu XIII wiek. W lipcu wjechały na wzgórze zamkowe rodzime motocykle Sokół. W sierpniu, w rozgwieżdżoną noc, podziwialiśmy piękno spadających gwiazd (fot. 2). Sezon zamknięła XXVII już edycja Europejskich Dni Dziedzictwa okraszona występem kapeli góralskiej Tekla Klebetnica.

Klasycznie, rozrywkowo, dobroczynnie

Rok rozpoczęliśmy wyjątkowo kulturalnie: koncertem z cyklu Classica Calvaria. Mazowiecki Teatr Muzyczny zaprezentował w hali widowiskowo-sportowej wspaniały program „Niezwyczajni jak Jan Kiepusza” (fot. 1).

W maju na Wiśle przypomnieliśmy, płynąc tradycyjnymi, drewnianymi łódkami, jak niegdyś na Urzeczcu obchodzono Zielone Świątki. Wakacje wystartowały muzyką na rynku – tym razem było rozrywkowo.

W sierpniu zapraszaliśmy do plenerowego Kina Letniego przy

Wieży. Jesienią przygotowaliśmy artystyczną część akcji charytatywnej „Odbudowujemy sztukę”. Na rzecz powodzian grali i śpiewali Kuba Sienkiewicz (fot. 2), Olga Bończyk, Ramona Rey, Wojciech Niedziółka czy Air Band.

Na scenie dzieło, w pracowni rękodzieło

W kwietniu na deskach Ośrodka Kultury odbyła się wyjątkowa premiera – spektaklu „Iwona, księżniczka Burgunda” lokalnego, amatorskiego Teatru Albocoś (fot. 2).

W listopadzie gościliśmy Grupę MoCarta, znany kwartet smyczkowo-kabaretowy (fot. 1), oraz wysłucha-

liśmy zaduszkowego koncertu kolejnych lokalnych twórców – zespołu Air Band. Cołoroczny cykl Dyskusyjnego Klubu Filmowego „Kinocentrycy” proponował seanse i właśnie dyskusje, mieliśmy okazję obejrzeć np. film „Kos” i spotkać się z jego reżyserem Pawłem Maślona.

W ośrodkowej ofercie znajdziecie m.in. warsztaty koronki klockowej – tradycyjnej sztuki, którą do Polski przywiozła królowa Bona Sforza

(w 2024 roku minęła 530. rocznica jej narodzin). Takie koronki ozdabiały odzież, bieliznę i wnętrza królewskich komnat, a dziś stanowią

piękny element dziedzictwa kulturowego, które chętnie przekazujemy kolejnym pokoleniom.

BIEGANIE Z PRZESŁANIEM

Aż sześć imprez biegowych rozegrano w kończącym się roku w Górze Kalwarii. Dwie z nich zadebiutowały: na ulicach uciekaliśmy przed depresją, na stadionie goniliśmy autyzm. Pomysłodawczyniami obydwu biegów były nasze mieszkanki.

W marcu zwracaliśmy uwagę na depresję...

...a w październiku – na autyzm

Miej siłę i grację

Nowe propozycje zagościły w ofercie Ośrodka Sportu i Rekreacji.

W hali sportowej w Górze Kalwarii zaczęły być organizowane ćwiczenia pilates. Instruktor zaprasza na wtorki i czwartki, na godz. 16.15. Koszt: 15 zł za godzinne spotkanie lub 110 zł za osiem treningów. Również w hali przy Białka można uczestniczyć w kursach tanecznych dla par prowadzonych przez Szkołę Tańca Emotion. Nowy, karnawałowy cykl zajęć rozpocznie się po Nowym Roku. Szczegóły będą dostępne na stronach OSiR-u.

Natomiast na siłowni w górszokalkwaryjskim zespole basenowym wprowadzono „godziny z trenerem”. Doświadczony specjalista bez dodatkowej opłaty pokazywał, jak prawidłowo korzystać z przyrządów i wykonywać ćwiczenia. Dyżury wkrótce zostaną wznowione.

W związku z mikołajkami nie mogło zabraknąć w naszej gminie Mikołajkowych Igrzysk Sportowych (na zdjęciu). Szkoła w Brześćcach zaprosiła do siebie na to wydarzenie już 19. raz.

Czwartego grudnia drużyny ze wszystkich lokalnych podstawówek uczestniczyły w 10 konkurencjach. Tym razem ich nie klasyfikowano. W imprezie wystartowało 120 dzieci.

Ale młodzi mieszkańcy w bieżącym roku wzięli udział w jeszcze jednej „olimpiadzie”. Po wakacjach walczyli w gminnym etapie Mazowieckich Igrzysk Młodzieży Szkolnej. Był to cykl zawodów w 10 dyscyplinach. Za uczniami łącznie 40 dni rywalizacji. Najlepsi – zawodnicy i drużyny – awansowali do etapu powiatowego.

Pierwsza tegoroczna „premiera” to wydarzenie zainicjowane przez uczennice. Dzięki Julii Dzwonkowskiej, Aleksandrze Motyce i Małgorzacie Woźniak z górszokalkwaryjskiego LO im. ks. Sajny odbył się 17 marca bieg Ucieknij Depresji. Zawody miały za zadanie przypomnieć, jak dużym problemem społecznym jest ta choroba. Co więcej, wpisowe trafiło na konto jednej z fundacji zajmujących się profilaktyką depresji.

W sportowej imprezie uczestniczyło blisko 350 osób. Na ulicach ks. Sajny i Lipkowskiej obejrzelśmy rywalizację dzieci oraz, na dystansie 5 km, dorosłych. Urządzono także marszobieg z udziałem rodzin, seniorów i osób niepełnosprawnych. Głównym organizatorem była Służba Ratownictwa Specjalistycznego, a pomagały jej przede wszystkim LKS Góra Biega oraz Ośrodek Sportu i Rekreacji.

NAJMŁODSI I NIEMŁODZI

Również strzałem w dziesiątkę okazała się pierwsza edycja Biegu Świadomości Autyzmu. 2 października na Stadionie Miejskim zebrali się przedszkolaki z placówek samorządowych: z „Jedynki”, przedszkola integracyjnego i tego w Baniosze. Ich biegi – na 200 metrów – były wprowadzić honorowe, rekreacyjne,

ale trudno było powstrzymać pełne energii dzieci przed ściganiem się.

Razem z maluchami biegną pomykali dorośli, m.in. seniorzy. A na koniec zmierzili się – bo to był już naprawdę wyścig – organizatorzy. Łącznie metę minęło w pogodny przedpołudnie ponad 200 osób.

Impreza na stadionie – podobnie jak ta marcową – łączyła więc ruch z międzypokoleniową integracją oraz miała swoje przesłanie. W tym wypadku chodziło o przybliżenie tematu zaburzenia ze spektrum autyzmu. Jako że symbolicznym kolorem autyzmu jest niebieski, właśnie tę barwę przywdziali uczestnicy. Wydarzenie zorganizowały: wspomniane przedszkola, Klub Senior+ „Wisetka” oraz OSiR. Pomysłodawczynią była Katarzyna Bartuzi-Ogińska, dyrektor przedszkola nr 1.

ROZPRAWILI SIĘ Z CUKRZYCĄ

Pozostałe imprezy dla biegaczy też można nazwać edukacyjnymi. Zdrowia dotyczył III Bieg Policz Się z Cukrzycą (styczeń), zaś historii – V Bieg Stefana (luty), III Bieg Królowej Bony (czerwiec) i XXXI Bieg Niepodległości (listopad).

Do zobaczenia na liniach startu w 2025 roku!

Emotion Cup: co za emocje!

Fokstrot, quick step, cza-cza, rumba – przedstawiciele klubów z całej Polski rywalizowali w tych i innych tańcach towarzyskich 10 listopada w Górze Kalwarii. W trzeciej edycji turnieju Emotion Cup uczestniczyło ponad 400 osób – dzieci, młodzież i dorośli. Wieczorna część zmagania okraszona pokazami mistrzów zapełniła trybuny hali OSiR-u – układy, stroje, scenografia i gra światła to było zachwycające połączenie.

Wydarzenie dofinansowała gmina Góra Kalwaria, a głównym organizatorem był Uczniowski Klub Sportowy Emotion. – Już dziś serdecznie zapraszam na IV Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego Emotion Cup, który zamierzamy zorganizować 16 listopada 2025 roku – mówi Jacek Stefański, prezes klubu. (fot. Foto-SKA)